

دیدهبان

دستنامه تحلیلی سرمایه‌گذاری و اقتصاد

به همراه گزارش ویژه تحلیل جامع طلا

شرکت سرمایه‌گذاری سامان مجید

(سهامی خاص)

واحد برنامه‌ریزی استراتژیک و مطالعات اقتصادی

تهران، بلوار میرداماد، روبروی بانک مرکزی ج.ا.ا. نیش خیابان

شهرید تبریزیان، پلاک ۱ طبقه ۵

تلفن: ۲۲۲۲۱۳۹۷-۲۲۲۲۱۳۹۸

آنچه در این گزارش آمده است بررسی آخرین وضعیت بورس اوراق بهادار، انرژی، کالا، اقتصاد ایران و جهان است و توصیه‌ای برای سرمایه‌گذاری و خرید و فروش سهام تلقی نمی‌گردد.

شرکت سرمایه‌گذاری سامان مجید

فهرست

۱. مقایسه عملکرد بازارها ۱
۲. بررسی شاخص کل و هم وزن بورس ۲
۵. ارزش بازار بورس و فرابورس (دلاری) ۵
۱۳. عملکرد عرضه‌های اولیه ۱۳
۱۳. ابزارهای نوین مالی ۱۳
۱۷. اقتصاد کلان ۱۷
۲۰. شاخص کل شامخ ایران ۲۰
۲۲. تراز معاملات واردات و صادرات ۲۲
۲۴. اقتصاد جهانی ۲۴
۳۱. محصولات معدنی ۳۱
۳۱. محصولات پالایشی ۳۱
۳۲. محصولات شیمیایی ۳۲
۳۳. محصولات فلزاتی ۳۳
۳۹. بیت کوین ۳۹
۴۰. بورس کالا ۴۰
۴۲. گزارش تحلیل جامع طلا ۴۲

بازار بورس ایران در سال ۱۴۰۲ با چالش‌های متعددی مواجه بوده است. از جمله این چالش‌ها می‌توان به سیاست‌های انقباضی بانک مرکزی، رکود اقتصادی، دخالت دولت در اقتصاد، و شایعات و اخبار منفی اشاره کرد. این عوامل باعث شده‌اند که بازار بورس ایران در نیمه اول سال جاری روندی نزولی را تجربه کند. در ماه‌های اخیر، برخی عوامل مثبت نیز در بازار بورس ایران وجود داشته است. این عوامل عبارتند از: رشد محدود نرخ ارز نیمایی، متوقف شدن رشد نرخ بهره، برطرف شدن شایعاتی در مورد تعطیلی بورس کالا و بروز رسانی دارایی شرکت‌ها، این عوامل مثبت می‌توانند باعث شوند که بازار بورس ایران در ماه‌های باقی مانده تا پایان سال روندی صعودی را تجربه کند. با این حال، دو نکته مهم وجود دارد که می‌تواند روند صعودی بازار بورس ایران را با چالش مواجه کند: کسری بودجه سنگین دولت در سال آینده و احتمال دخالت دولت در قیمت‌گذاری محصولات شرکت‌ها. اگر دولت بخشی از کسری بودجه خود را با دست‌اندازی به سود شرکت‌های بزرگ تامین کند، این امر می‌تواند باعث کاهش سودآوری شرکت‌ها و افت قیمت سهام شود. همچنین، اگر دولت در قیمت‌گذاری محصولات شرکت‌ها دخالت کند، این امر نیز می‌تواند باعث کاهش سودآوری شرکت‌ها و افت قیمت سهام شود. در مجموع، می‌توان گفت که بازار بورس ایران تا پایان سال ۱۴۰۲ با روندی نوسانی همراه خواهد بود. روند صعودی بازار بورس ایران در ماه‌های باقی مانده تا پایان سال با توجه به تورم موجود و مورد انتظار و عقب ماندن بازار نسبت به برخی از بازارهای موازی محتمل است.

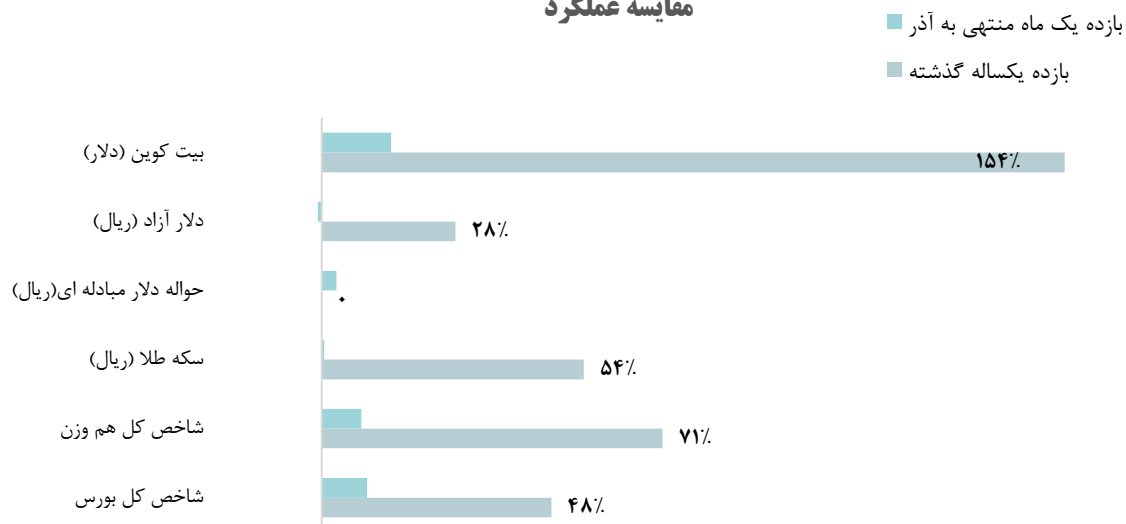
در راستای کاهش تورم و رشد ملایم سطح اشتغال، فعالان وال استریت انتظار دارند که فدرال رزرو در اوایل سال آینده، حتی در سه ماه اول ۲۰۲۴، به تدریج کاهش نرخ بهره را آغاز کند. با این حال، مقامات بانک مرکزی آمریکا تمایلی نداشته‌اند که به زمان احتمالی معکوس کردن سیاست پولی اشاره کنند و حتی حاضر نیستند اعلام کنند که چرخه افزایش نرخ بهره به پایان رسیده است. این احتیاط به دلیل نگرانی‌ها از احتمال افزایش دوباره رشد اقتصادی یا قطع شدن پیشرفت در مهار تورم است. سیاستگذاران، با وجود موفقیت در مبارزه با تورم، ترجیح می‌دهند که در پیروزی‌شان پایداری ایجاد کنند و به همین دلیل نخواهند به سرعت از سیاست پولی انقباضی خود کناره‌گیری کنند. در صورتی که اقتصاد و تورم به میزان بیشتری از انتظارات شتاب بگیرند، تصمیم به افزایش نرخ بهره خواهد بود. از سوی دیگر، احتمال وقوع سناریوهای پیچیده‌تر نیز وجود دارد. به عنوان مثال، حتی با کاهش تورم، ممکن است رشد اقتصادی دوباره شتاب بگیرد، که این امر باعث افزایش تقاضا و اوج‌گیری قیمت‌ها شود. کارشناسان معتقدند که در چنین شرایطی، فدرال رزرو تمایل کمتری به کاهش نرخ بهره خواهد داشت. احتمال دیگر این است که حتی با آرام شدن رشد اقتصادی، پیشرفت در مهار تورم متوقف شود، که این امر فدرال رزرو را به دیدگاهی متفاوت نسبت به ریسک افزایش تورم همراه با رکود اقتصادی مواجه می‌کند. با در نظر گرفتن این احتمالات متعدد، می‌توان تمایل کمیته بازار آزاد فدرال رزرو را به حفظ همه گزینه‌ها توجیه کرد.

۱. مقایسه عملکرد بازارها

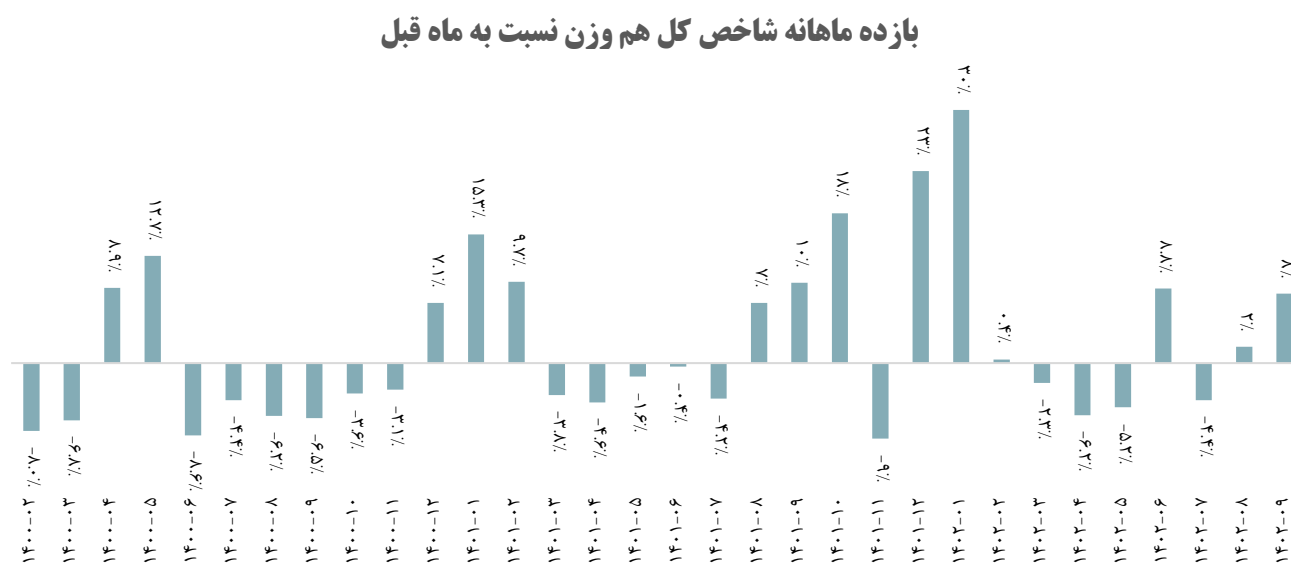
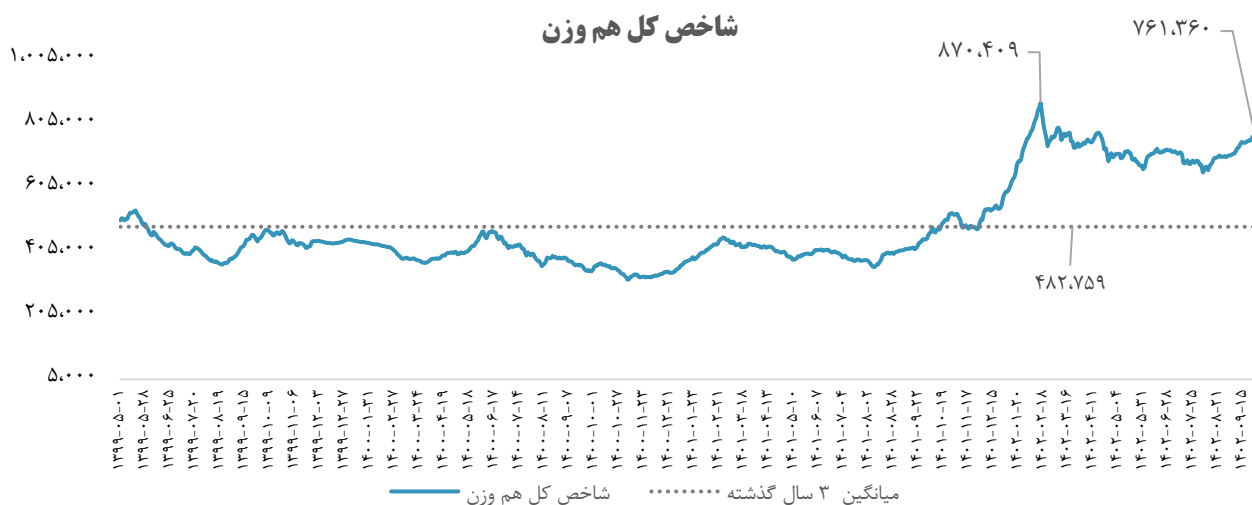
در جریان معاملات بازارهای مالی در یک ماهه منتهی به آبان ماه، شاخص کل هم وزن بواسطه رشد سهام کوچک و متوسط عملکرد بهتری را نسبت به شاخص کل داشت و در نهایت منجر به افزایش ۲ درصدی این شاخص شد.

شاخص	۱۴۰۱/۰۹/۳۰	۱۴۰۲/۰۸/۳۰	۱۴۰۲/۰۹/۳۰	بازده یکساله گذشته	بازده یک ماه منتهی به پایان آذر
شاخص کل بورس	۱,۴۹۶,۲۰۰	۲,۰۲۰,۱۴۵	۲,۲۱۰,۲۲۷	۴۸٪	۹٪
شاخص کل هم وزن	۴۴۵,۷۲۱	۷۰۳,۵۴۵	۷۶۱,۳۶۴	۷۱٪	۸٪
سکه طلا(ریال)	۱۸۷,۵۰۰,۰۰۰	۲۸۸,۰۰۰,۰۰۰	۲۸۹,۵۴۰,۰۰۰	۵۴٪	۰.۵٪
دلار حواله سامانه مبادله(ریال)	-	۳۷۸,۸۹۱	۳۹۰,۳۸۲	-	۳.۰۳٪
دلار آزاد (ریال)	۳۹۲,۰۰۰	۵۰۵,۰۰۰	۵۰۱,۰۰۰	۲۸٪	-۰.۷۹٪
بیت کوین (دلار)	۱۶,۸۲۱	۳۷,۴۰۸	۴۲,۷۹۱	۱۵۴٪	۱۴.۳۹٪

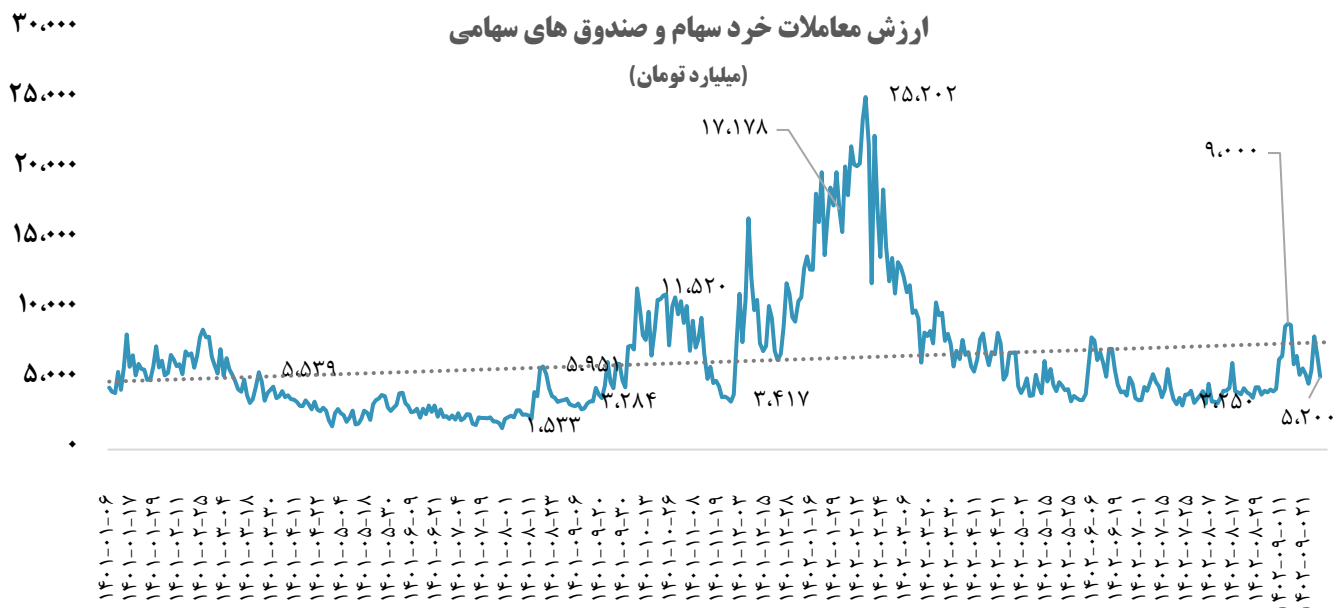
مقایسه عملکرد

که شور و شوق تازه‌ای به بازار بخشید و به نحوی که ارزش معاملات خرد رکورد چند ماه گذشته را پشت سر گذاشت و به کانال ۹ همت رسید، همین موضوع سبب شد تا بازار کمی امیدوارتر پاییز را به پایان برساند. حال باید کم کم خود را برای زمستان آماده کند و این آماده شدن می‌تواند با گزارشات عملکردی خوب فصل پاییز باشد و در سمت دیگر اخبار افزایش سرمایه‌ها از تجدید ارزیابی‌ها پتانسیل این را دارد که کوره زمستان بازار سرمایه را داغ نگه دارد و شاخص کل را به رقم‌های بالاتر از رقم فعلی برساند، در یک جمله پاییز سال جاری برای بازار سرمایه نسبت به تابستان و بهار به مراتب بهتر بود.

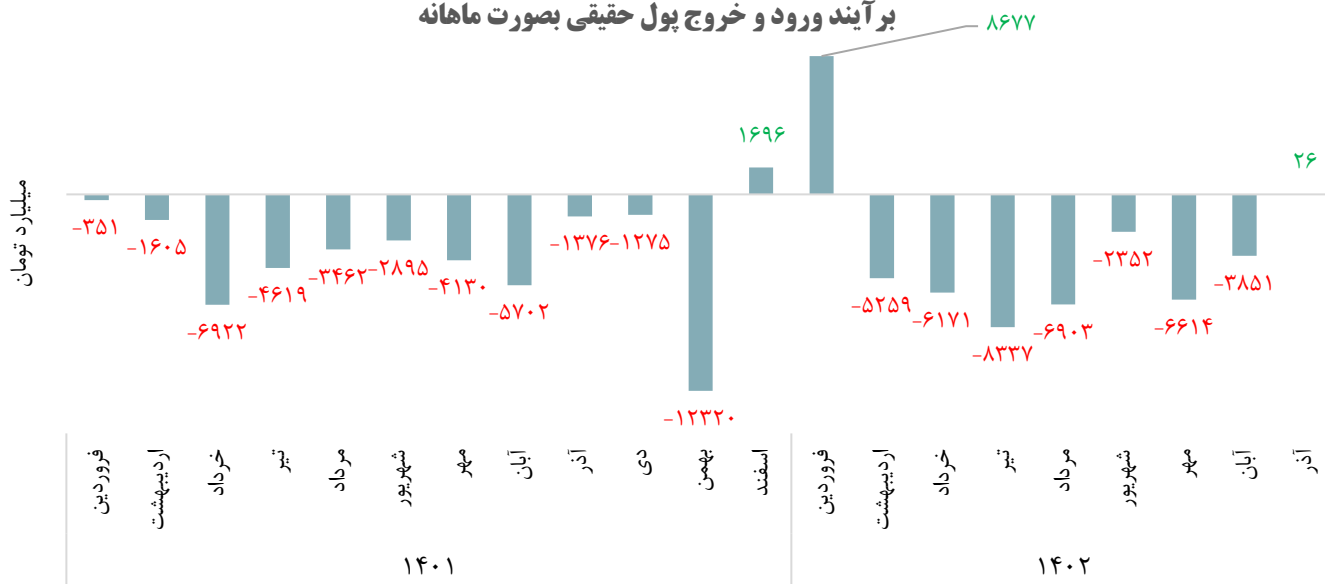

بررسی برآیند جریان نقدینگی و ارزش خرد معاملات

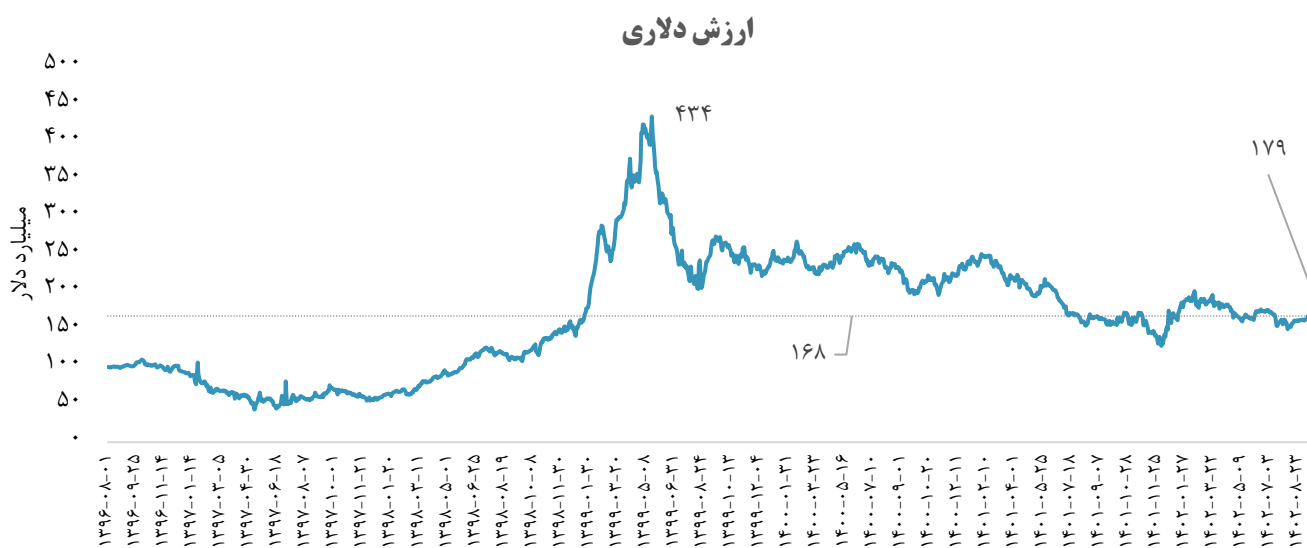
ارزش معاملات سهام و صندوق های سهامی یکی از مولفه های مهم در اتخاذ تصمیمات سرمایه گذاری است، ارزش معاملات خرد سهام در آذر ماه رکورد چند ماه گذشته خود را پشت سر گذشت، برخلاف آبان ماه که ارزش معاملات به کمترین حد چند ماه گذشته رسیده بود در آذر ماه ورق برگشت شاهد رونق در معاملات خرد سهام بودیم، در پایان آذر نیز در کانال ۵.۲ همت قرار گرفت تا فعالان بازار امیدوار تر نسبت به روند این شاخص باشند، گفتنی است که رقم این شاخص در مهر و آبان در محدوده ۳ همت قرار داشت شرایطی کاملا رکودی بر بازار حاکم بود.

برآیند ورود و خروج پول حقیقی بصورت ماهانه

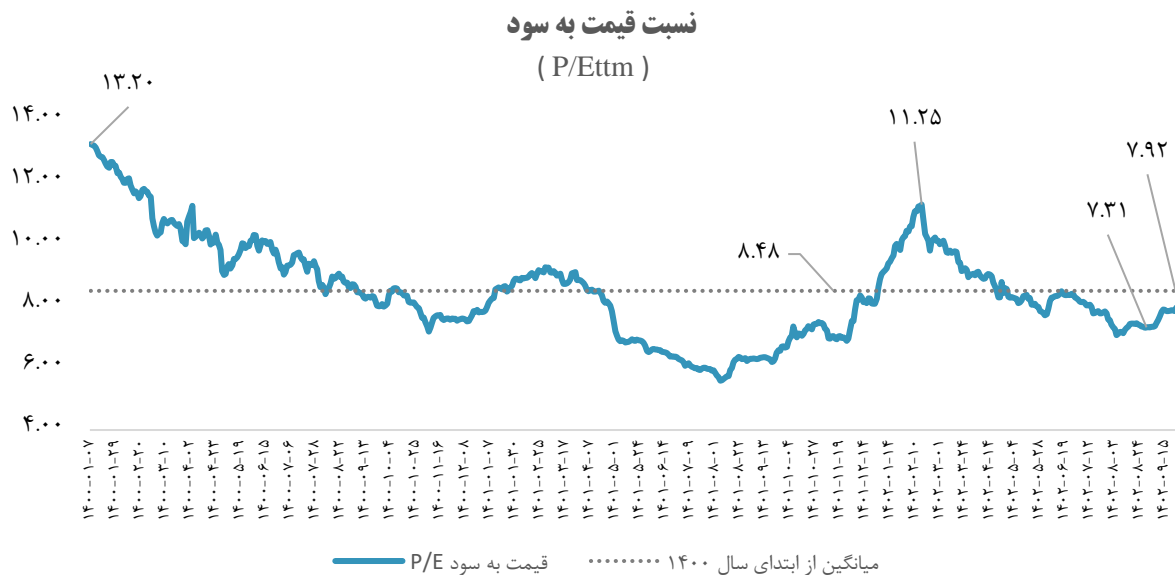

پس از هفت ماه متوالی خروج پول از بازار، در نهایت در آذر ماه این روند متوقف شد و شاهد ورود اندک پول به بازار بودیم هر چند رقم ورود پول نسبت به خروج های ماه گذشته اندک بود اما همین که این روند خروج پول متوقف شد بسی جای امیدواری دارد.

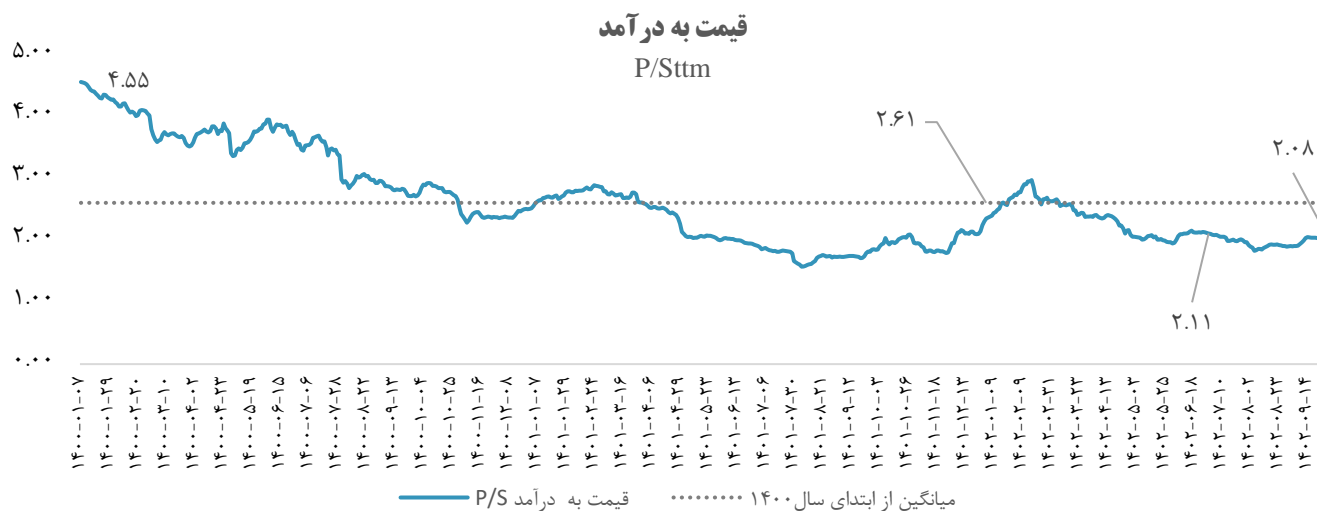
ارزش بازار بورس و فرابورس (دلاری)

نسبت قیمت به سود کل بازار (P/E ttm)

نسبت قیمت به درآمد کل بازار (P/S ttm)

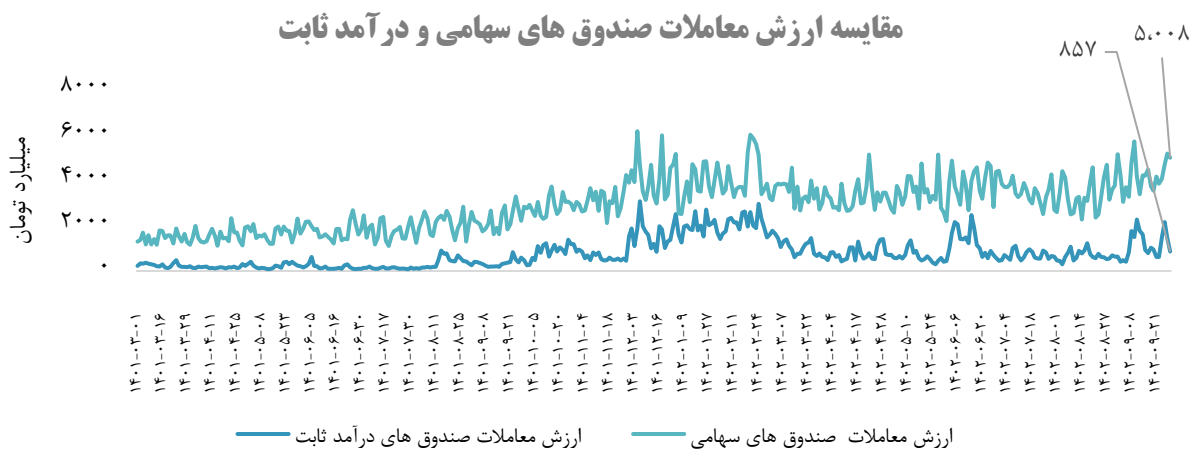
نسبت p/e و p/s گذشته نگر (۱۲ ماه گذشته) بازار در پایان آذر ماه به ترتیب با افزایش ۹ و ۸.۴ درصدی نسبت به مشابه ماه قبل همراه شدند و به رقم ۷.۹۲ و ۲.۰۸ واحد رسیدند.

بازده و اهم نسبت‌های مالی صنایع

P/S	P/E ttm	بازده یک ماه منتهی به آذر	صنعت
۲.۶۴	۱۲.۲۸	۸.۴	محصولات فلزی
۱.۸۸	۴.۱۲	۸.۳	بانکها و موسسات اعتباری
۴.۰۱	۱۳.۰۵	۸.۰	لیزینگ
۱.۴۶	۱۱.۰۰	۷.۹	سایر محصولات غذایی
۳.۷۰	۸.۲۲	۷.۱	سیمان، آهک و گچ
۰.۵۹	۵.۰۶	۷.۰	فراورده های نفتی
۳.۶۶	۲۷.۰۱	۷.۰	هتل و رستوران
۲.۰۵	۹.۰۳	۶.۶	مواد شیمیایی-متنوع
۲.۹۶	۲۱.۸۹۸۷	۶.۵	نرم افزار و خدمات
۱.۰۹	۱۳.۱۰	۶.۱	قطعات خودرو
۶.۳۰	۱۲.۶۰	۵.۴	انبوه سازی، املاک و مستغلات
۲.۶۴	۴.۹۰	۵.۰	تولید کود و ترکیبات نیتروژن
۱.۷۴	۹.۳۵	۴.۸	خدمات رفاهی متنوع
۲.۸۲	۹.۲۴	۴.۷	ماشین الات الکتریکی
۰.۸۶	۱۱.۳۵	۴.۰	نوشیدنی
۲.۳۲	۸.۰۴	۴.۰	کاشی و سرامیک
۱.۷۵	۹.۴۳	۳.۹	حمل و نقل از طریق خطوط راه آهن
۱.۰۰	۱۲.۳۴	۳.۹	محصولات لبنی
۳.۸۶	۱۲.۱۲	۳.۲	بیمه
۳.۶۹	۹.۵۰	۳.۱	کانی های فلزی
۱.۹۰	۵.۳۱	۳.۱	حفاری
۰.۵۷	۱۱.۶۲	۲.۲	خرده فروشی، بااستثنای وسایل نقلیه موتوری
۴.۷۶	۷.۶۸	۱.۸	تامین سرمایه
۱.۶۳	۱۸.۵۶	۱.۰	تجهیزات صنعتی
۸.۰۰	۸.۰۱	۱.۰	سرمایه گذاری استانی

P/S	P/E ttm	بازده یک ماه منتهی به آذر	صنعت
۲.۷۴	۸.۷۶	۲۸.۳	فعالیت مهندسی
۱.۹۹	۱۳.۵۲	۲۴.۹	مخابرات
۱.۵۲	۹.۰۰	۱۸.۸	وسایل خانگی
۴.۶۶	۵۴.۹۹	۱۸.۴	پیمانکاری صنعتی
۵.۶۶	۳۶.۷۴	۱۸.۰	چوب
۳.۳۶	۱۷.۰۶	۱۶.۱	سخت افزار و تجهیزات
۶.۸۹	۲۵.۴۳	۱۵.۸	نساجی
۴.۳۸	۱۴.۵۵	۱۵.۰	سایر محصولات کانی غیر فلزی
۱.۳۰	۱۰.۴۶	۱۴.۵	لاستیک و پلاستیک
۳.۹۰	۶.۵۴	۱۴.۲	بنادر و کشتیرانی
۳.۰۱	۱۲.۱۴	۱۳.۱	چاپ و نشر
۱.۸۴	۶.۴۵	۱۲.۹	آهن و فولاد
۰.۹۱	۸.۰۷	۱۲.۶	ماشین الات
۸.۲۰	۱۳.۶۲	۱۱.۹	سایر مواد معدنی
۲.۲۱	۷.۲۴	۱۱.۸	زغال سنگ
۷.۶۳	۷.۶۶	۱۱.۳	سرمایه گذاری
۲.۳۴	۸.۷۰	۱۰.۹	شیرینیجات
۳.۶۷	۷.۵۲	۱۰.۸	تولید فلزات گرانبهای غیر آهن
۲۰.۰۵	۲۴.۵۴	۱۰.۸	فعالیت‌های مرتبط با اوراق بهادار
۲.۲۸	۱۶.۷۱	۱۰.۷	محصولات کاغذی
۱.۰۷	۹.۳۹	۱۰.۶	محصولات کشاورزی
۱.۸۲	۹.۳۸	۱۰.۶	دارویی
۲.۰۴	۱۴.۲۹	۱۰.۰	شکر
۷.۵۸	۲۹.۵۷	۹.۱	خدمات رفاهی-برق
۰.۵۵	-	۸.۸	خودرو

مقایسه ارزش معاملات صندوق‌های سهامی و درآمد ثابت

بازده برترین صندوق‌های سرمایه‌گذاری

صندوق‌های سرمایه‌گذاری مبتنی بر سهام (ETF)			
نام صندوق	بازده یک ساله	بازده شش ماهه	بازده یک ماه آذر
موج	۰.۰	۰.۰	۱۹.۹
اهرم	۷۴.۱	-۲.۰	۱۷.۹
توان	۷۴.۳	۰.۶	۱۴.۵
شتاب	۰.۰	۰.۵	۱۲.۵
پرتو	۵۴.۱	۵.۶	۱۱.۱
درسا	۴۵.۰	۷.۰	۱۱.۰
داریوش	۷۵.۰	-۰.۷	۱۱.۰
کاردان	۵۲.۱	۶.۶	۱۱.۰
انار	۶۲.۱	۶.۵	۱۰.۳
استیل	۰.۰	۰.۰	۱۰.۲
آتیمس	۵۳.۲	۶.۳	۱۰.۱
آرام	۴۸.۱	۲.۳	۱۰.۰
اکسیژن	۴۸.۰	۱.۲	۹.۹

صندوق های سرمایه گذاری مبتنی بر سهام (صدور و ابطال)			
نام صندوق	بازده یک ساله	بازده شش ماهه	بازده یک ماه آذر
مشترک مبین سرمایه	۶۲.۰	-۰.۲	۱۳.۱
مشترک نقش جهان	۵۲.۳	۶.۸	۱۲.۴
مشترک یکم آبان	۴۷.۰	۳.۰	۱۲.۳
ثروت آفرین تمدن	۵۵.۴	۵.۰	۱۲.۳
باران کارگزاری بانک کشاورزی	۵۱.۸	۱.۷	۱۲.۱
مشترک نیکوکاری ندای امید	۵۸.۳	۰.۰	۱۱.۹
سپهر اول بازار	۵۴.۸	۰.۶	۱۱.۶
گنجینه رفاه	۴۴.۴	-۰.۱	۱۱.۵
توسعه اعتماد رفاه	۵۲.۳	-۰.۹	۱۱.۴
اندیشه خبرگان سهام	۳۷.۷	-۱.۹	۱۱.۴
مشترک میعاد ایرانیان	۴۵.۶	۷.۷	۱۰.۸
مشترک نوین پایدار	۴۲.۸	۶.۰	۱۰.۷
سهام آشنا	۵۷.۹	۴.۸	۱۰.۵

کل ارزش خالص دارایی‌ها (میلیارد تومان)	صندوق های سرمایه گذاری با درآمد ثابت (ETF)			نام صندوق
	بازده ماهانه	بازده شش ماهه	بازده یک ساله	
۲,۸۸۹	۴.۱	۱۲.۸	۲۶.۴	پارند
۶۰۷	۲.۸	۱۳.۵	۰.۰	پایا
۷۸۶	۲.۸	۱۲.۸	۲۳.۲	تداوم
۵,۲۲۳	۲.۵	۱۰.۹	۲۳.۱	کیان
۴۲۷	۲.۵	۱۱.۸	۳۲.۷	مانی
۵۳۹	۲.۳	۱۲.۵	۰.۰	درین
۴۶۷	۲.۳	۰.۰	۰.۰	آلا
۱,۹۷۵	۲.۳	۱۱.۹	۲۴.۵	هامرز
۱۳,۷۰۹	۲.۳	۱۱.۷	۲۵.۲	اعتماد
۱۰۴۵	۲.۲	۱۲.۰	۲۲.۹	ارمغان

صندوق های سرمایه گذاری مبتنی بر سپرده کالایی				
نام صندوق	بازده یک ساله	بازده شش ماهه	بازده ماهانه	کل ارزش خالص دارایی‌ها (میلیارد تومان)
گروه زعفران سحرخیز	۴۵.۷	۲۲.۷	۱.۵	۱۲۸.۲
طلای سرخ نو ویرا	۶۰.۰	۴۰.۰	۱.۴	۲۷۱.۸
پشتوانه طلای لوتوس	۵۱.۰	۱.۹	۱.۲	۷۰۷۱.۵
در اوراق بهادار مبتنی بر سکه طلای کیان	۴۴.۷	۱.۸	۱.۲	۱۴۵۷.۹
پشتوانه سکه طلای زرافشان امید ایرانیان	۵۷.۶	۲.۰	۱.۱	۱۰۳۹.۹
در اوراق بهادار مبتنی بر طلای زرین آگاه	۵۴.۵	۲.۹	۱.۱	۱۳۸۱.۷
در اوراق بهادار مبتنی بر طلای صبا	۵۰.۱	۲.۶	۱.۰	۱۴۸.۷
زرفام آشنا	۵۳.۵	۱.۹	۱.۰	۳۰۸.۸
در اوراق بهادار مبتنی بر گواهی سپرده سکه طلا کهربا	۵۸.۷	۲.۳	۰.۹	۲۶۱۳.۲
در اوراق بهادار مبتنی بر سکه طلا نهایت نگر	۰.۰	۲.۴	۰.۹	۱۰۳.۱
کیمیا زرین کاردان	۴۳.۰	۲.۱	۰.۷	۳۳۸.۷
طلای عیار مفید	۵۴.۰	۲.۱	۰.۷	۴۸۸۲.۱
طلای آسمان آلتون	۰.۰	۲.۲	۰.۵	۲۶۱.۳
کالایی بلوط زاگرس	۰.۰	۰.۰	۰.۴	۲۰۱.۴
طلای تابان تمدن	۱۷.۱	-۲.۱	۰.۱	۲۱۵.۶

عملکرد عرضه‌های اولیه

عملکرد عرضه اولیه‌های سال جاری

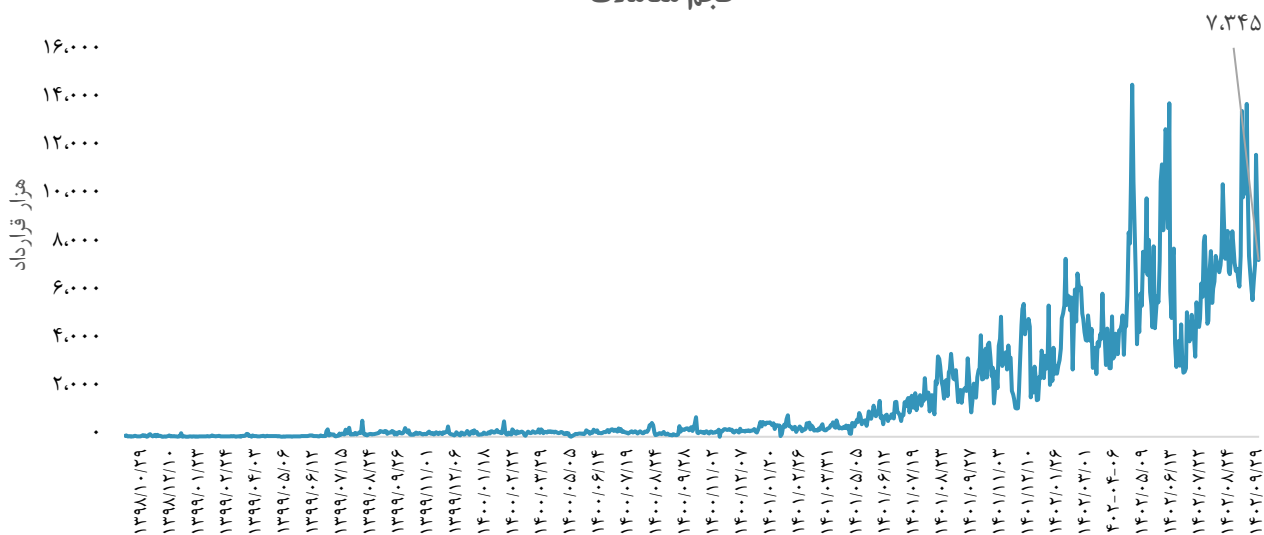
ابزارهای نوین مالی

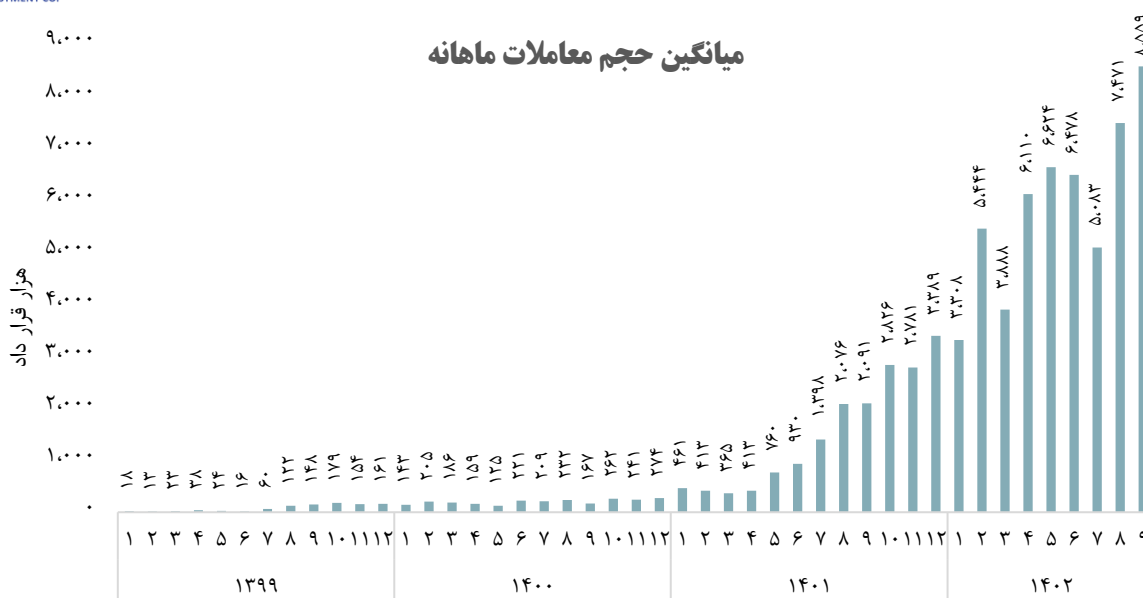
گواهی سپرده کلایی	میانگین قیمت آبان (ریال)	میانگین قیمت آذر (ریال)	درصد تغییرات قیمت نسبت به آبان
گواهی سپرده سکه	۲,۹۱۴,۶۰۸	۲,۹۲۲,۶۳۵	۰%
گواهی زعفران	۵۳۲,۳۴۸	۵۷۲,۸۸۴	۷.۶%
سیمان	۱۰,۴۴۶	۱۰,۳۹۳	-۱%
گواهی سپرده شمش طلا	۳,۲۷۱,۱۱۷	۳,۲۷۸,۹۳۲	۰.۲۴%

درصد تغییرات قیمت نسبت به آبان	میانگین قیمت آذر ماه (ریال)	میانگین قیمت آبان ماه (ریال)	قراردادهای آتی
۰.۴۴٪	۷۲۱.۸۹۸	۷۱۸.۷۵۷	قرارداد آتی زعفران نگین تحویل اسفند ماه ۱۴۰۲
-	۲۵۸.۰۰۶	-	قرارداد آتی صندوق طلا تحویل خرداد ماه ۱۴۰۳
-۵٪	۲۰۳.۳۴۴	۲۱۳.۵۸۶	قرارداد آتی صندوق طلا تحویل بهمن ماه ۱۴۰۲
-۷٪	۲۳۸.۱۰۷	۲۵۵.۹۴۶	قرارداد آتی صندوق طلا تحویل خرداد ماه ۱۴۰۳
-	۸۷۱.۵۰۹	-	قرارداد آتی زعفران نگین تحویل تیر ماه ۱۴۰۳
-	۲۸.۴۶۰	-	قرارداد آتی صندوق طلای کهربا تحویل فروردین ماه ۱۴۰۳
-	۴۵.۲۴۱.۲۸۷	-	قرارداد آتی شمش طلای خام ۹۹۵ تحویل ۲۷ شهریور ماه ۱۴۰۳

اختیار معاملات سهام

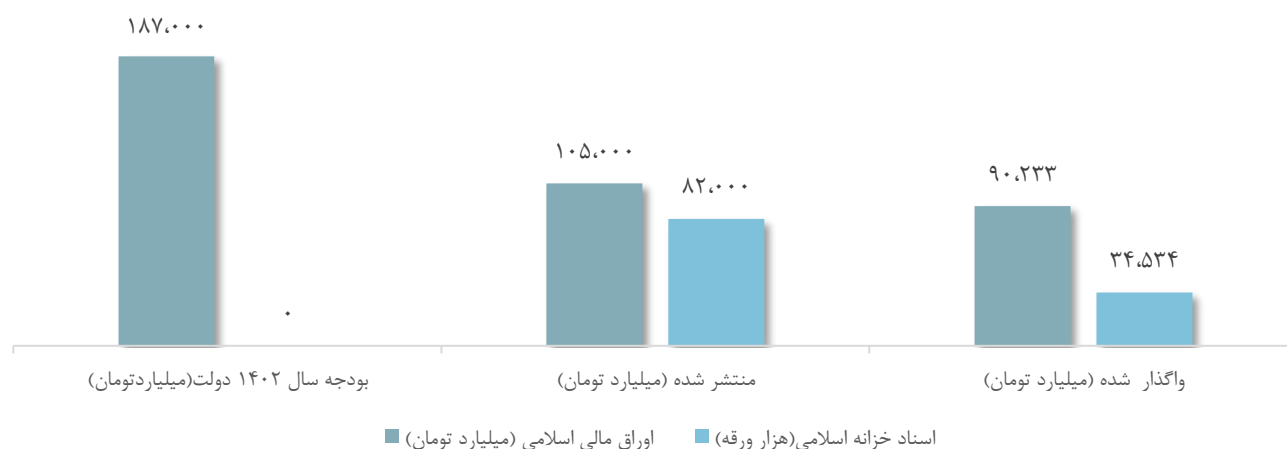
حجم معاملات

میزان تحقق بودجه دولت در تامین مالی از بازار بدهی

بر اساس گزارش های منتشر شده از بانک مرکزی، تاکنون ۹۰ همت اوراق نقدی و ۸۲ همت اوراق غیر نقدی منتشر شده است. این در حالیست که دولت ۱۷۰ همت بابت تسویه اصل و سود اوراق در سال جاری پرداخت کرده است. بر همین اساس مجموع نقدینگی جذب شده توسط دولت از طریق انتشار اوراق منفی می باشد. در شهریور و آبان ماه نیز ۸۲ هزار میلیارد تومان اسناد خزانه اسلامی منتشر شده که به مرور توسط دستگاه های اجرایی به گیرندگان واگذار خواهد شد.

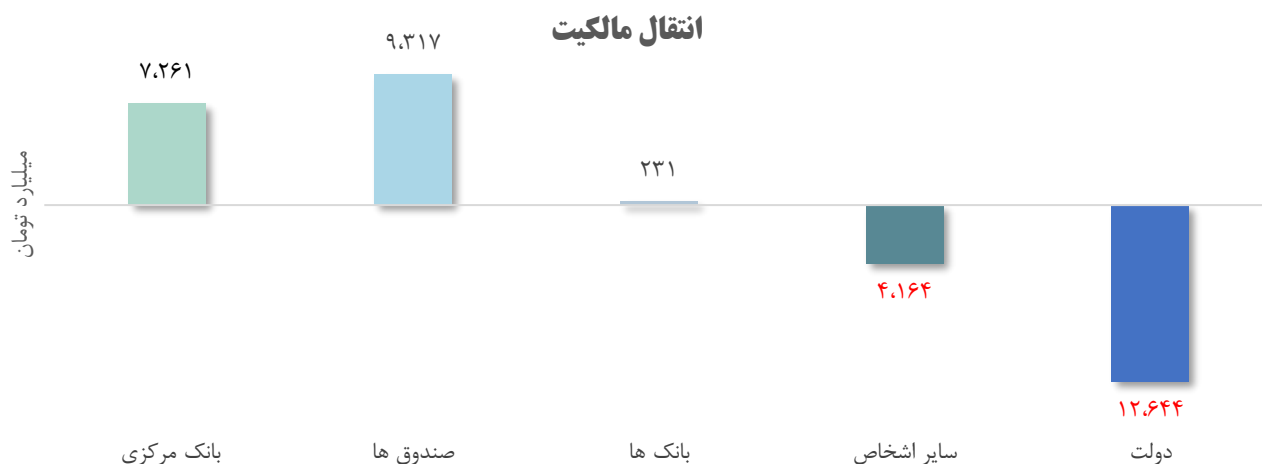
بر اساس داده های وزارت اقتصاد، تا هفته دوم آذر سال جاری ۲۱ حراج اوراق قرضه دولتی برگزار شده از میان ۲۱ حراج اوراق دولتی برگزار شده در سال جاری، بانکها تنها در پنج حراج مشارکت کرده اند

انتشار اوراق توسط دولت

انتقال مالکیت اوراق بدهی

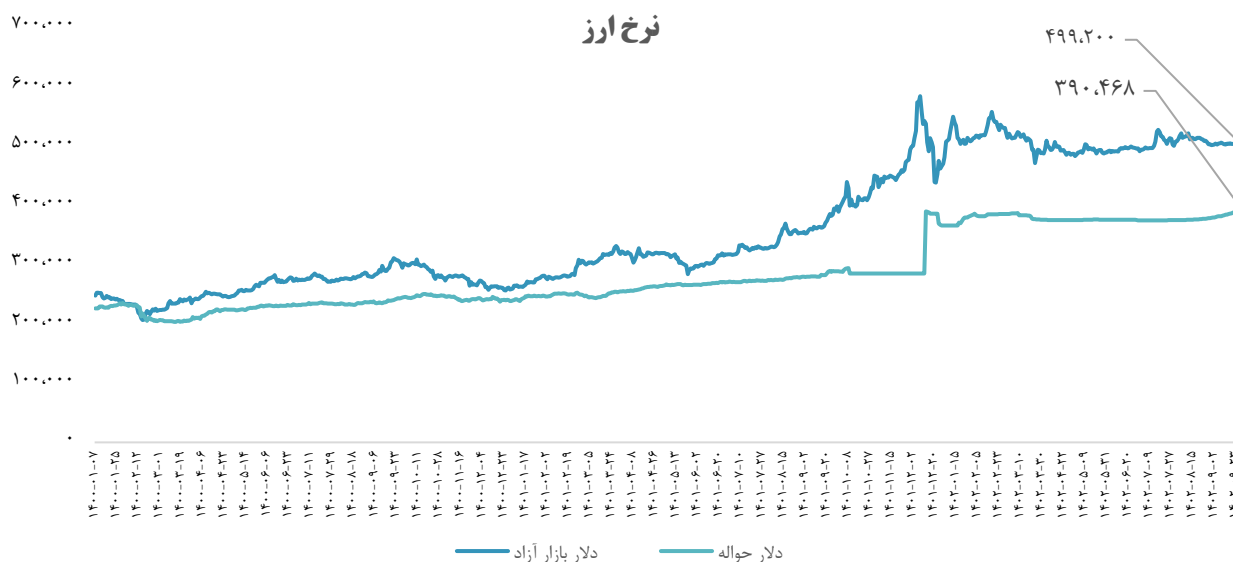
در آذر ماه سال ۱۴۰۲، بانک مرکزی ۷۲۶۱ میلیارد تومان و صندوق ها ۹۳۱۷ میلیارد تومان بانک‌ها به طور خالص ۲۳۱ میلیارد تومان خریدار اوراق بوده اند. همچنین وزارت امور اقتصاد و دارایی به نیابت از دولت اقدام به تامین منابع نقدی به مبلغ ۱۲۶۴۴ میلیارد تومان از طریق اوراق بهادار اسلامی نموده است.

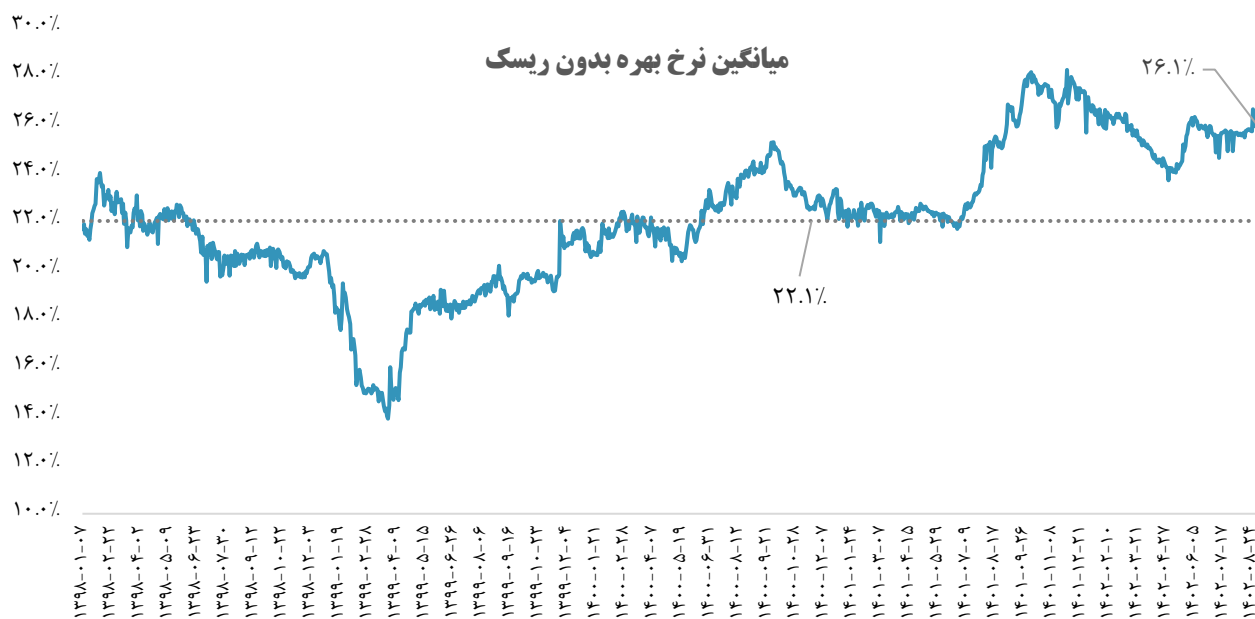
۲. اقتصاد کلان

نرخ ارز

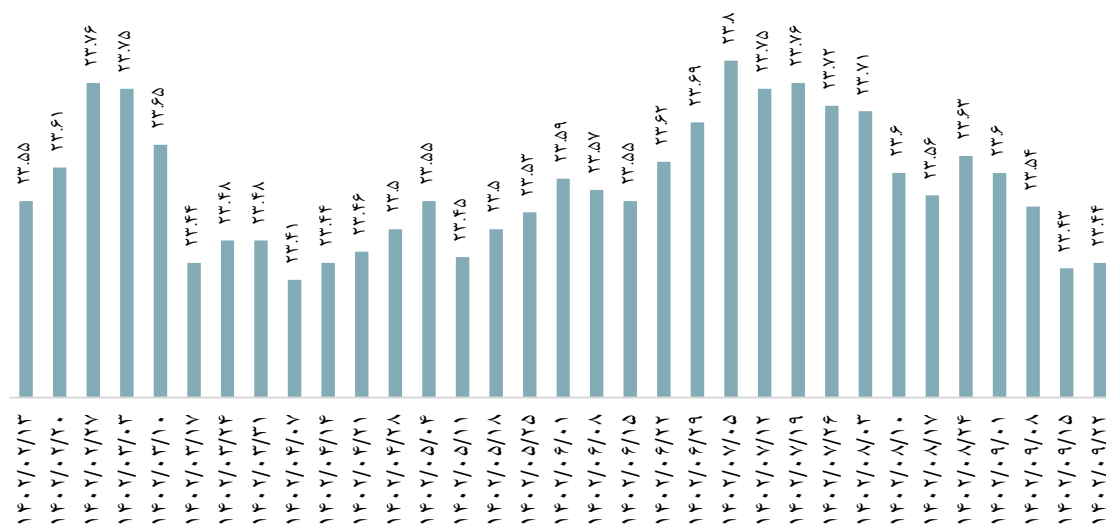
نگاهی به بازار ارز تهران در آذر ماه سال جاری نشان می‌دهد که نهاد مرکزی بازارساز با سیاست تثبیت ارز خود توانست جلوی نوسانات ارزی را بگیرد. اواسط آذر ماه بود که رییس بانک مرکزی در روز پذیرهنویسی نویسی اوراق مرابحه ارزی نسبت به پیش‌بینی‌ها در رابطه با بازار ارز واکنش نشان داد و گفت تا پایان سال اتفاقی نخواهد افتاد و به گمانه‌زنی‌ها از قیمت دلار گوش نکنید. رییس بانک مرکزی گفت آنقدر درهم در مرکز عرضه می‌کنیم که در پایان روز درهم هم اضافه می‌آوریم. عده‌ای از معامله‌گران طبق روال سال‌های گذشته تصور می‌کردند که تقاضای ژانویه بتواند موتور محرک صعود دلار شود؛ اما آن طور که شواهد نشان می‌دهد قیمت دلار نه تنها نتوانست آرایش صعودی به خود بگیرد بلکه پس از دو ماه و نیم کانال ۵۰ هزار تومان را هم از دست داد و تا ۴۹ هزار و ۲۰۰ تومان پایین آمد و نسبت به مدت مشابه ماه قبل ۰.۸ درصد کاهش یافت.

میانگین نرخ بهره بدون ریسک^۱

نرخ بهره بازار بین بانکی

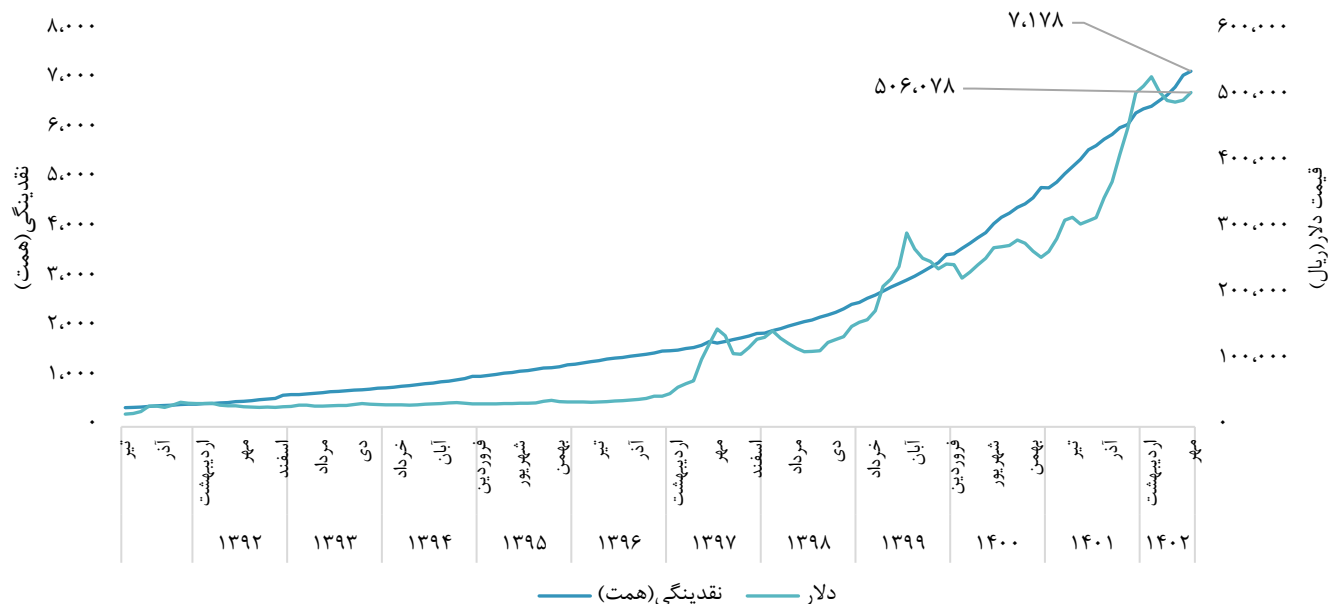

این منحنی، بر اساس داده‌های اوراق خزانه ۹۰ روزه یا متوسط نرخ بهره اوراق خزانه رسم شده است و روند تغییرات نرخ بهره را در طول زمان نشان می‌دهد.

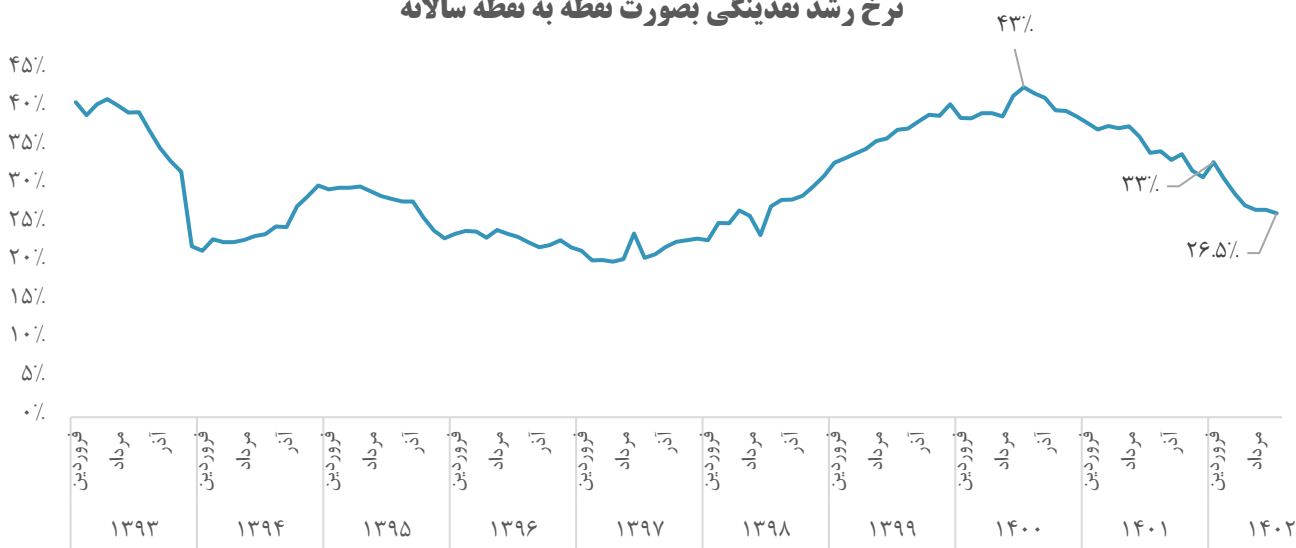
بانک مرکزی در آخرین گزارش خود نرخ بهره بین بانکی را در هفته منتهی به ۲۲ آذرماه به میزان یک صدم درصد افزایش داده و به ۲۳.۴۴ درصد رساند. بررسی‌ها نشان می‌دهد هر یک دهم درصد تغییر در نرخ بهره بین بانکی می‌تواند به افزایش یا کاهش به میزان ۱۰ هزار میلیارد تومان در اضافه برداشت بانک‌ها شود. افزایش نرخ بهره بین بانکی توسط بانک مرکزی می‌تواند از اضافه برداشت بانک‌ها از بازار بین بانکی جلوگیری کرده و همین مسئله نیز در کنترل تورم در کشور تاثیر بسزایی دارد. نرخ بهره بین بانکی در ۱ آذرماه، ۱۵ آذرماه و ۲۲ آذرماه به ترتیب، ۲۳.۶۰ درصد، ۲۳.۵۴ درصد و ۲۳.۴۳ درصد بوده است. کمترین نرخ این بازار از ابتدای امسال، حوالی ۲۳.۴ بوده است. روند صعودی نرخ بهره بین بانکی از بهمن ماه سال گذشته آغاز شد؛ در سال گذشته از هفته منتهی به ۳۰ آذرماه، نرخ سود بین بانکی وارد کانال ۲۱ درصدی شده و تا هفته منتهی به ۱۹ بهمن ماه در همین کانال در نوسان بود، ولی از ۲۶ بهمن ماه این نرخ رکورد جدیدی در کانال ۲۲ درصدی به ثبت رساند و حالا این نرخ در کانال ۲۳ درصدی در نوسان است.

روند نقدینگی کل کشور

بر اساس آخرین داده‌های بانک مرکزی میزان نقدینگی کل کشور در مهر ماه به ۷،۱۷۷ همت رسید که نسبت به مدت مشابه سال قبل ۲۶.۵ افزایش داشته است. گفتنی است که میزان نرخ رشد نقدینگی به پایین‌ترین مقدار ۳ سال گذشته رسیده است.

نرخ رشد نقدینگی بصورت نقطه به نقطه سالانه

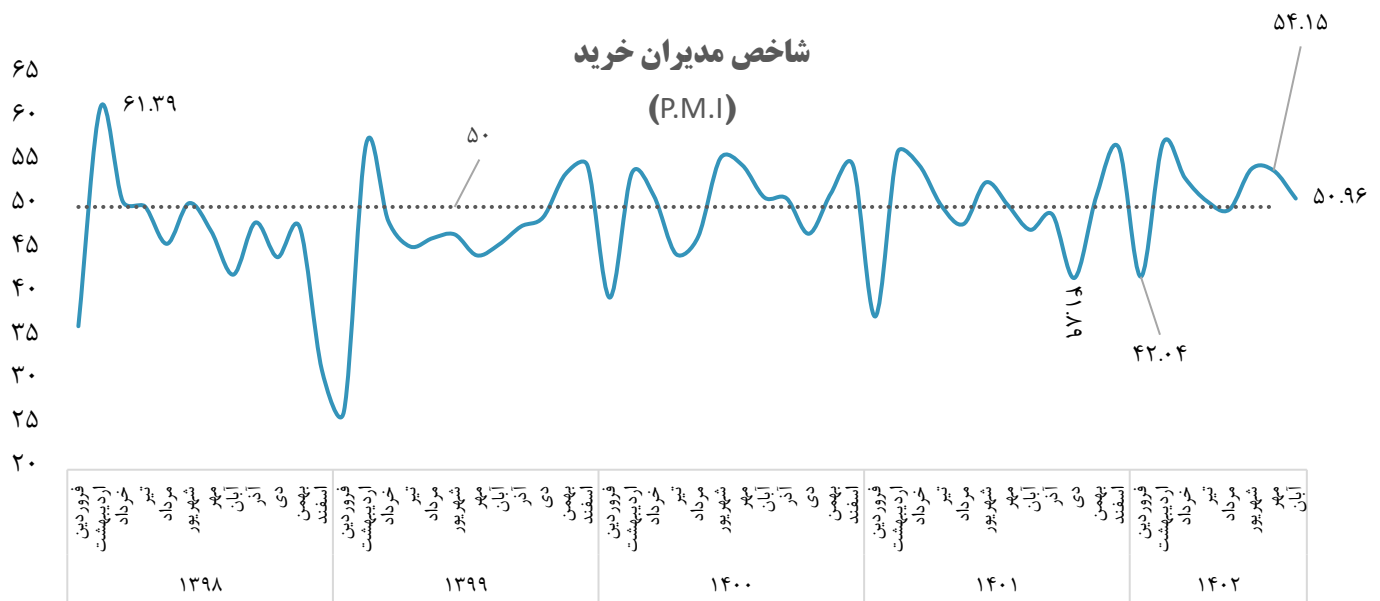

شاخص کل شامخ ایران

عقب‌گرد تولید با فشار کمبود نقدینگی و کاهش فروش، آخرین نظرسنجی گردآوری شده، نشان می‌دهد که شاخص ترکیبی مدیران خرید برای کل اقتصاد ایران در آبان ماه عدد ۵۰.۹۶ گزارش شده است که در مقایسه با مهرماه ۵۴.۱۵، کاهش داشته است. در میان مؤلفه‌های اصلی شاخص میزان سفارش‌های جدید مشتریان کاهش شدیدتری در مقایسه با سایر مؤلفه‌ها داشته است. مشکلات اصلی از دید برخی از فعالان اقتصادی در آبان ماه ۱۴۰۲:

- اکثر تولیدکنندگان در تأمین مواد اولیه به‌شدت با مشکل روبرو هستند. از یک‌سو پس از گذشت چندین ماه از واریز پول و بلوکه شدن آن توسط بانک جهت تخصیص ارز موردنیاز مواد اولیه، همچنان ارزی تخصیص داده نشده و از سوی دیگر عدم ترخیص کالاها و مواد اولیه در گمرک که با دریافت هزینه اضافی نگهداری در گمرک نیز همراه است، شرکت‌ها را در تأمین مواد اولیه دچار هزینه و مشکلات زیادی کرده است. (صنایع شیمیایی)
- قوانین و مقررات جدید گمرکی مربوط به سهمیه‌بندی واردات بدون در نظر گرفتن نیازهای تولیدکنندگان بسیاری از شرکت‌ها را با مشکل کمبود مضاعف مواد اولیه روبرو خواهد کرد و مشکلات جدیدی را بر سر راه تولیدکنندگان قرار خواهد داد.
- به دلیل محدودیت در منابع ارزی دولت، علی‌رغم اینکه پول از طرف شرکت‌ها از مدت‌ها قبل در بانک واریز شده اما تخصیص ارز به‌موقع انجام نمی‌شود و شرکت‌ها در تأمین مواد اولیه با مشکل روبرو هستند.

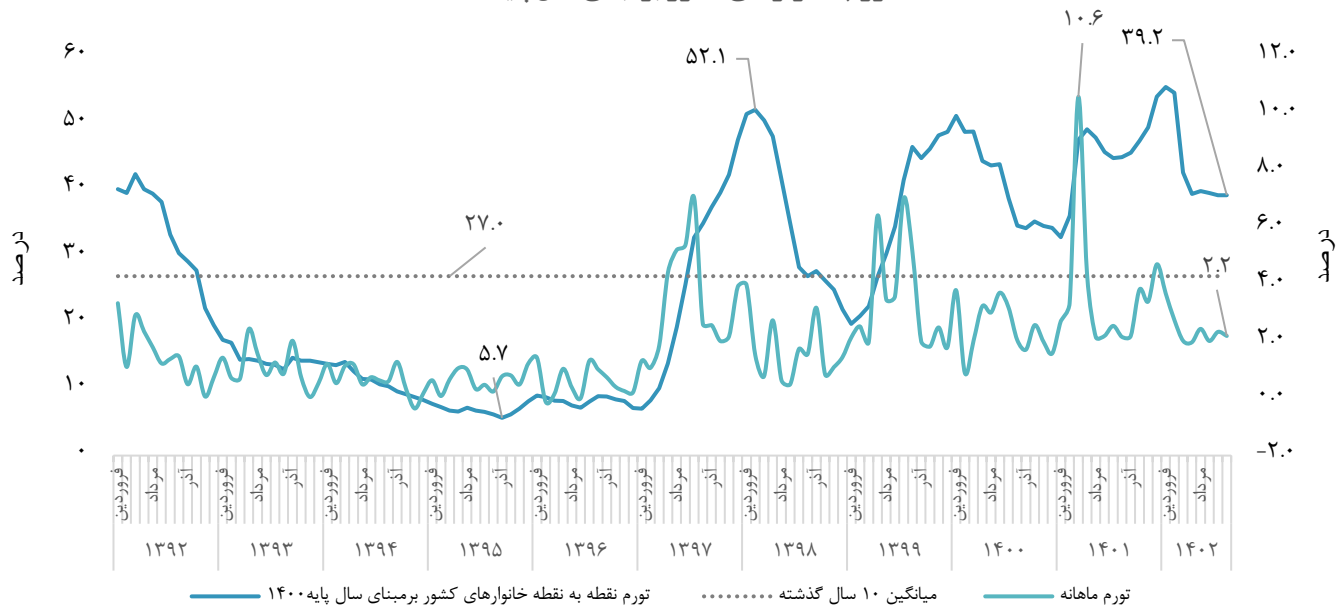
- عدم ارائه تسهیلات و وام بانکی شرکت‌ها را با چالش تأمین مالی روبرو کرده است و حتی امکان خرید مواد اولیه موردنیاز نیز وجود ندارد و بسیاری از خطوط تولید رو به تعطیلی است.
- بعضی از شرکت‌هایی که مشتری دولتی دارند به دلیل عدم دریافت مطالبات خود با مشکل کمبود نقدینگی روبرو هستند و علی‌رغم این‌که امکانات و آمادگی لازم برای توسعه کسب‌وکار را دارند اما به دلیل کمبود منابع مالی و عدم پرداخت تعهدات از سوی دولت امکان سرمایه‌گذاری جدید و توسعه کار را ندارند.
- ضعیف شدن تقاضا و کمبود قدرت خرید مشتریان باعث مشکل در تأمین سرمایه در گردش شرکت‌ها شده و در شرایطی که خریداران کمتر می‌خرند تولیدکنندگان نقدینگی لازم برای خرید مواد اولیه را ندارند. از سوی دیگر به دنبال کمبود شدید قدرت خرید مشتریان، بسیاری از چک‌ها وصول نمی‌شود.

تورم نقطه به نقطه خانوارهای کشور

در آبان ماه ۱۴۰۲ شاخص قیمت مصرف‌کننده خانوارهای کشور به عدد ۳۹.۲ رسیده است که نسبت به ماه قبل، ۲.۲ درصد افزایش تورم نقطه به نقطه آبان ماه ۱۴۰۲ در مقایسه با ماه قبل، بدون تغییر بوده است و همان ۳۹.۲ درصد می‌باشد.

تورم خانوارهای کشور بر مبنای سال پایه ۱۴۰۰

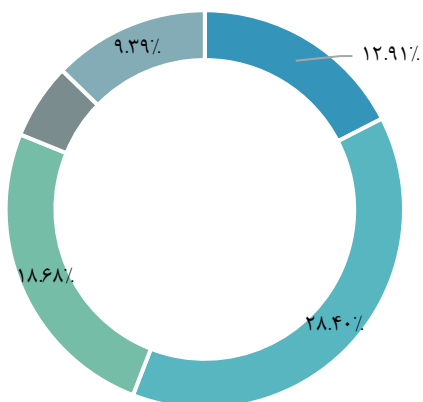

تراز معاملات واردات و صادرات

در هشت ماهه سال ۱۴۰۲، میزان صادرات قطعی کالاهای غیرنفتی کشور (به استثنای نفت خام، نفت کوره و نفت سفید)، بالغ بر ۹۰,۰۴۴ هزار تن و به ارزش ۳۲,۲۴۳ میلیون دلار بوده است که در مقایسه با مدت مشابه سال قبل، افزایشی ۲۶.۹۸ درصدی در وزن و کاهشی ۱.۶۰ درصدی در ارزش دلاری داشته است. همچنین میزان واردات کشور در این مدت، با افزایش ۴.۳۲ درصدی در وزن و ۱۲.۳۶ درصدی در ارزش دلاری در مقایسه با مدت مشابه سال گذشته، به ارقام ۲۴,۷۰۹ هزار تن و ۴۲,۱۹۹ میلیون دلار رسیده است. گفتنی است دلیل کاهش ارزش دلاری هشت ماه نخست امسال نسبت به مشابه سال گذشته عمدتاً به دلیل کاهش نرخ شاخص کامودیتی‌ها می‌باشد.

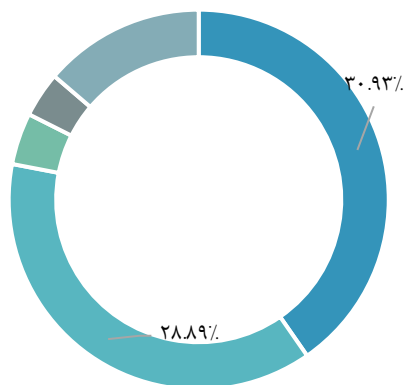
درصد تغییرات نسبت به مدت مشابه سال قبل		هشت ماه نخست ۱۴۰۱		هشت ماه نخست ۱۴۰۲		فعالیت
درصد وزن	درصد دلار	ارزش	وزن	ارزش	وزن	
		میلیون دلار	هزار تن	میلیون دلار	هزار تن	
۲۶.۹۸٪	-۱.۶۱٪	۳۲,۷۶۹	۷۰,۹۱۲	۳۲,۲۴۳	۹۰,۰۴۴	صادرات
۴.۳٪	۱۲.۳۶٪	۳۷,۵۵۸	۲۳,۶۸۵	۴۲,۱۹۹	۲۴,۷۰۹	واردات

کشورهای مقصد صادرات

■ ترکیه ■ هند ■ عراق ■ چین ■ امارات متحده عربی

کشورهای عمده مبادی معاملات

■ ترکیه ■ هند ■ آلمان ■ چین ■ امارات متحده عربی

۳. اقتصاد جهانی

با وجود اینکه گزارش موسسه آمریکن پترولیوم^۱ حاکی از افزایش سطح ذخایر تجاری نفت در آمریکا بود، اما تشدید نگرانی‌ها از حملات شبه نظامیان یمنی به کشتی‌های تجاری در دریای سرخ (که حمل و نقل دریایی را مختل کرده) و شرکت‌های بیشتری را مجبور به تغییر مسیر کشتی‌ها کرده است، قیمت‌های نفت خام افزایش یافتند. شایان ذکر است، هرچند آمریکا از ایجاد یک گروه ویژه برای محافظت از تجارت و حمل و نقل دریایی در دریای سرخ خبر داده است، اما فیونا سینکوتا تحلیلگر ارشد سیتی ایندکس^۲ می‌گوید: علیرغم آغاز عملیات برای اطمینان عبور ایمن از دریای سرخ، این که وضعیت نا ایمن فعلی تا چه زمانی ادامه خواهد داشت ناشناخته است و بازار را نگران می‌کند. در این خصوص راب تومل مدیر عامل شرکت سرمایه‌گذاری انرژی تور تویز کپیتال^۳ مستقر در کانزاس معتقد است که رویدادهای دریای سرخ، خطر ژئوپلیتیکی را افزایش می‌دهد، وی افزود این امر باعث می‌شود قیمت‌های نفت بالا برود، زیرا معامله‌گران احتمال اختلال در عرضه مرتبط با افزایش ریسک ژئوپلیتیکی را بالا ارزیابی می‌کنند. لازم به ذکر است، اگرچه حملات به کشتیرانی ریسک را افزایش داده است ولی برخی دیگر از تحلیلگران می‌گویند که اثرات آن بر عرضه نفت در حال حاضر محدود است زیرا امکان تغییر مسیر کشتی‌ها نشان می‌دهد که عرضه مستقیماً تحت تأثیر قرار نخواهد گرفت.

به گفته تحلیلگران، با توجه به افزایش تولید نفت غیراوپک پلاس و ظرفیت تولید بالقوه قابل توجهی که در اختیار گروه اوپک پلاس است، همچنان فشار نزولی بر قیمت نفت خام در سال آینده ادامه خواهد یافت. می‌توان گفت علیرغم جلوگیری از تشدید تنش‌های ژئوپلیتیکی بزرگ، بعید است قیمت نفت در سال ۲۰۲۴ به ۱۰۰ دلار در هر بشکه برسد زیرا تولید و صادرات نفت آمریکا سریعتر و بالاتر از حد انتظار افزایش می‌یابد و احساسات بازار در مورد تقاضا ضعیف است. به خصوص برای نیمه اول سال ۲۰۲۴ ائتلاف اوپک پلاس با آخرین کاهش اعلام شده خود برای سه ماهه اول سال ۲۰۲۴ در تلاش است تا کنترل شدیدی بر عرضه جهانی نفت داشته باشد. اما این گروه با رکوردشکنی تولید نفت آمریکا و افزایش عرضه از سوی دیگر تولیدکنندگان غیراوپک پلاس از جمله برزیل، گویان، کانادا و نروژ مواجه است. برزیل از ژانویه ۲۰۲۴ برای عضویت در اوپک پلاس دعوت شده است، اما قبلاً گفته است که در هیچ‌گونه کاهش تولید شرکت نخواهد کرد. تحلیلگران می‌گویند که این پیش‌بینی، در صورتی تقریباً حتمی است که این گروه نتواند این کاهش‌ها را پس از مارس ۲۰۲۴ تمدید کند.

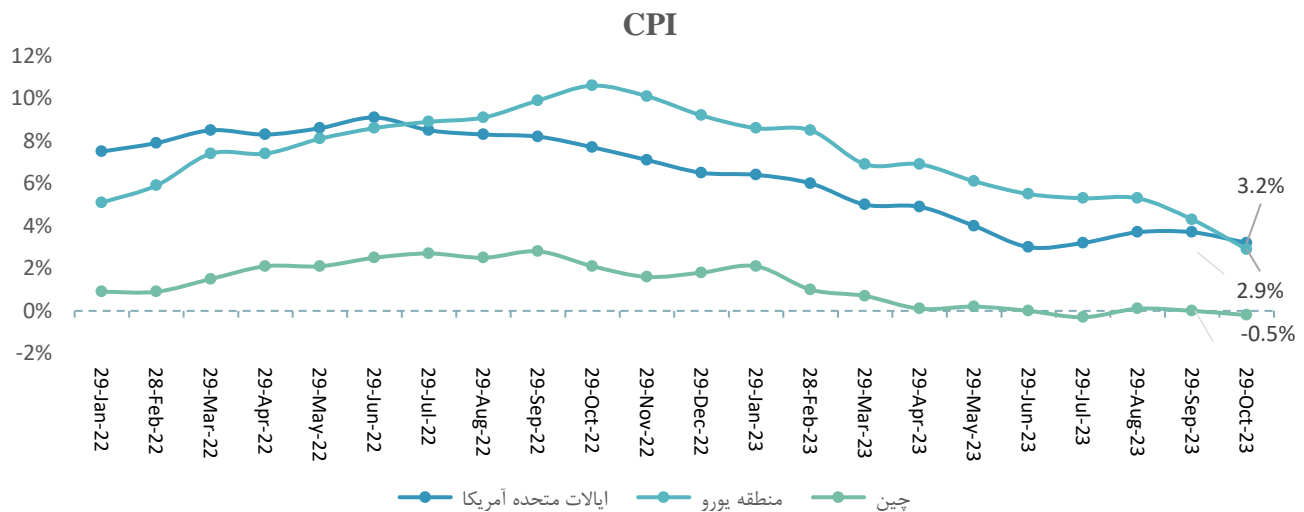
تازه‌ترین آمارهای رسمی نشان می‌دهد شاخص قیمت‌های مصرف‌کننده چین در نوامبر ۲۰۲۳ میلادی ۰.۰۵ درصد نسبت به سال قبل کاهش یافت که نسبت به ماه قبل یعنی منفی ۰.۲ درصد می‌باشد و از پیش‌بینی اقتصاددانان یعنی منفی ۰.۱

¹ American Petroleum Institute

² City Index

³ Tortoise Capital Advisors

درصد افت بیشتری داشته است. این سریع‌ترین کاهش CPI چین از نوامبر ۲۰۲۰ بود که علت اصلی آن کاهش هزینه غذا با بیشترین کاهش در دو سال گذشته (۴.۲٪- در مقابل ۴.۰٪- در اکتبر) است. شاخص CPI ناحیه یورو به طور قابل توجهی از ۲.۹٪ سالانه به ۲.۴٪ در ماه نوامبر کاهش یافت که کمتر از رقم مورد انتظار ۲.۷٪ بود. شاخص خالص CPI (به استثنای انرژی، غذا، نوشیدنی و تنباکو) از ۴.۲٪ سالانه به ۳.۶٪ کاهش یافت که کمتر از رقم مورد انتظار ۳.۹٪ بود. با نگاهی به اجزای اصلی غذا، نوشیدنی و دخانیات بالاترین نرخ سالانه را در ماه نوامبر (۶.۹ درصد در مقایسه با ۷.۴ درصد در اکتبر) و پس از آن خدمات (۴.۰ درصد در مقایسه با ۴.۶ درصد در اکتبر) دارند. همچنین کمترین نرخ را کالاهای صنعتی با (۲.۹٪ در مقایسه با ۳.۵٪ در اکتبر) و انرژی (۱۱.۵٪- در مقایسه با ۱۱.۲٪- اکتبر) دارند. بر اساس گزارشی که اداره آمار کار ایالات متحده (BLS) منتشر کرد، شاخص قیمت مصرف کننده (CPI) برای همه اقلام در ایالات متحده در ماه نوامبر به طور سالانه ۳.۱ درصد افزایش یافت. در ماه اکتبر، این شاخص نسبت به مدت مشابه سال قبل ۳.۲ درصد افزایش داشت. شاخص همه اقلام به جز غذا و انرژی در ماه نوامبر سالانه ۴ درصد افزایش یافت، در حالی که قیمت مواد غذایی طی ۱۲ ماه گذشته ۲.۹ درصد افزایش یافت و قیمت انرژی ۵.۴ درصد کاهش یافت.

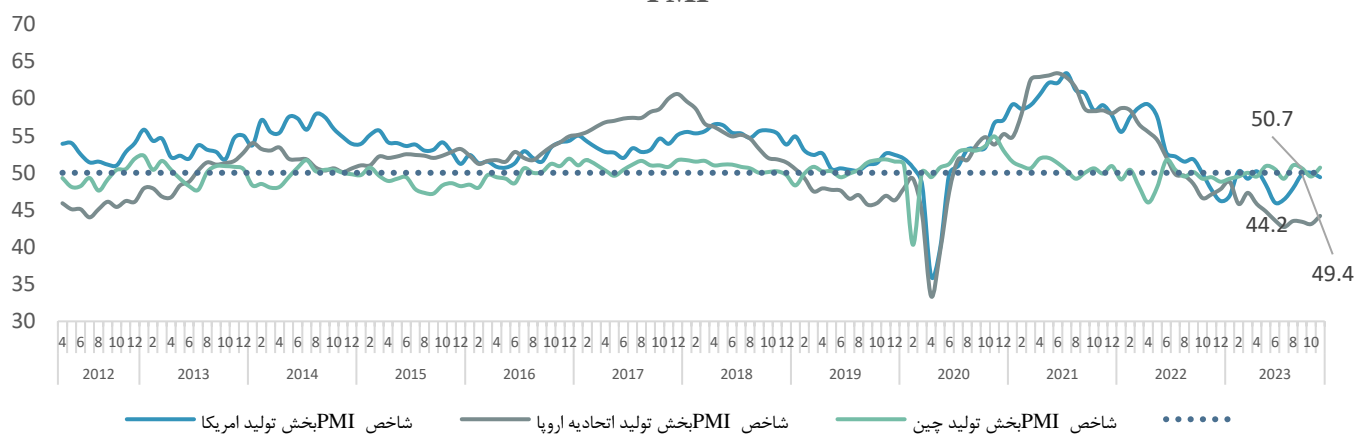

شاخص PMI بخش تولید چین در ماه نوامبر از ۴۹.۵ به ۵۰.۷ رسید که از مقدار ۴۹.۳ مورد انتظار بیشتر بود. با توجه به انتشار مؤسسه Caixin، این بهبود به افزایش مداوم در کل اقدامات جدید نسبت داده می‌شود که به بازگرداندن تولید به قلمرو رشد کمک کرد. علاوه بر این، کاهش ملایم‌تری در اشتغال و افزایش اطمینان کسب‌وکار مشاهده شد که به بالاترین حد در چهار ماه گذشته رسید. وانگ ژ، اقتصاددان ارشد در مؤسسه Caixin، خاطر نشان کرد: "به طور کلی، بخش تولید در نوامبر بهبود یافت." وی عوامل متعددی را در این بهبود عنوان کرد: افزایش عرضه و تقاضا، ثبات قیمت‌ها، بهبود لجستیک، افزایش خرید و چشم‌انداز خوش‌بینانه‌تر تولیدکنندگان. با این حال، او همچنین به برخی چالش‌های جاری مانند تقاضای خارجی ضعیف، اشتغال ضعیف و مدیریت محتاطانه موجودی توسط تولیدکنندگان اشاره کرد.

شاخص PMI بخش تولید ناحیه یورو در نوامبر به ۴۴.۲ رسید که از ۴۳.۱ در ماه قبل بالاتر بود و به بالاترین حد در شش ماه گذشته رسید. این گزارش کاهش سفارشات جدید، سهام و فعالیت‌های خرید را برجسته می‌کند، با این حال بر روند نگران‌کننده کاهش اشتغال تاکید می‌کند. با تجزیه عملکرد در کشورهای عضو ناحیه یورو، یونان با رقم ۵۰.۹ به عنوان تنها کشور در حال توسعه ظاهر شد. ایرلند در سطح ۵۰ ثابت ماند. در مقابل، سایر اقتصادهای بزرگ مانند اسپانیا (۴۶.۳)، هلند (۴۴.۹)، ایتالیا (۴۴.۴)، فرانسه (۴۲.۹)، آلمان (۴۲.۶) و اتریش (۴۲.۲) همگی نشان می‌دهند در بخش‌های تولیدی خود در حال انقباض هستند.

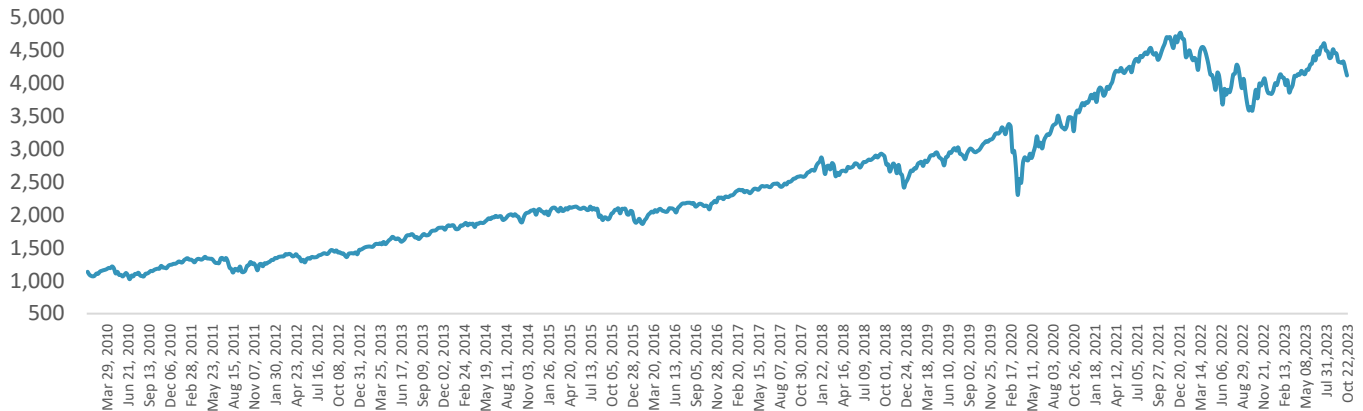
تولیدکنندگان آمریکایی در ماه نوامبر دوباره شاهد افت شرایط کاری بودند، زیرا سفارشات جدید کمتری ثبت شد و بر عملکرد کلی این بخش تأثیر گذاشت. بازگشت دوباره رکود در فروش جدید منجر به کندی رشد تولید و کاهش بیشتر نیروی کار شد، در حالی که موجودی‌ها همچنان کاهش یافت و خرید نهاده‌ها را کند ماند. در همین حال، هزینه‌های نهاده‌ها با سرعت قابل توجهی کمتر افزایش یافت. کاهش تأثیر فشارهای قیمت انرژی و مواد، تورم را کاهش داد و شرکت‌ها نیز میزان انتقال هزینه‌های بیشتر به مشتریان را کاهش دادند، زیرا قیمت‌های فروش با سرعت کمتری افزایش یافت. شاخص مدیران خرید در ماه نوامبر ۴۹.۴ ثبت شد، که در مقایسه با ۵۰.۰ در ماه اکتبر کاهش یافت. کاهش شاخص اصلی نشان دهنده افت مجدد بخش تولید است.

PMI

شاخص‌های S&P500، نزدک و داوجونز طی ماه گذشته روندی همراه با رشد داشتند. حجم معاملات در بازار سهام ایالات متحده افزایشی بوده و شاخص نزدک و S&P500 به حدود سقف تاریخی خود رسیده‌اند. این درحالی است که شاخص داوجونز، هفته قبل سقف تاریخی خود را شکست. انتشار داده‌های قابل قبول تورمی، باعث افزایش امیدها برای کاهش بیشتر نرخ بهره در سال ۲۰۲۴ شده است و باعث اقبال عمومی به بازار سهام شده و هیجان در خرید نیز باعث رشد قیمت سهام شده است.

S&P500

دلار آمریکا در ماه گذشته در واکنش به نشست تعیین نرخ بهره فدرال رزرو آمریکا روندی کاهشی داشت و به پایین‌ترین سطح چهار ماه اخیر رسیده است. فدرال رزرو آمریکا تغییری در نرخ‌های بهره اعمال نکرد، اما پیش‌بینی کرده که تغییر بعدی نرخ بهره، کاهشی خواهد بود. گزارش دات پلات^۱ هم نشان می‌دهد که مقامات فدرال رزرو آمریکا به دنبال کاهش ۰٫۷۵ واحد درصدی نرخ بهره در سال ۲۰۲۴ است. این یعنی از دید مقامات فدرال رزرو آمریکا سرعت کاهش نرخ بهره سریع‌تر از پیش‌بینی‌های قبلی است.

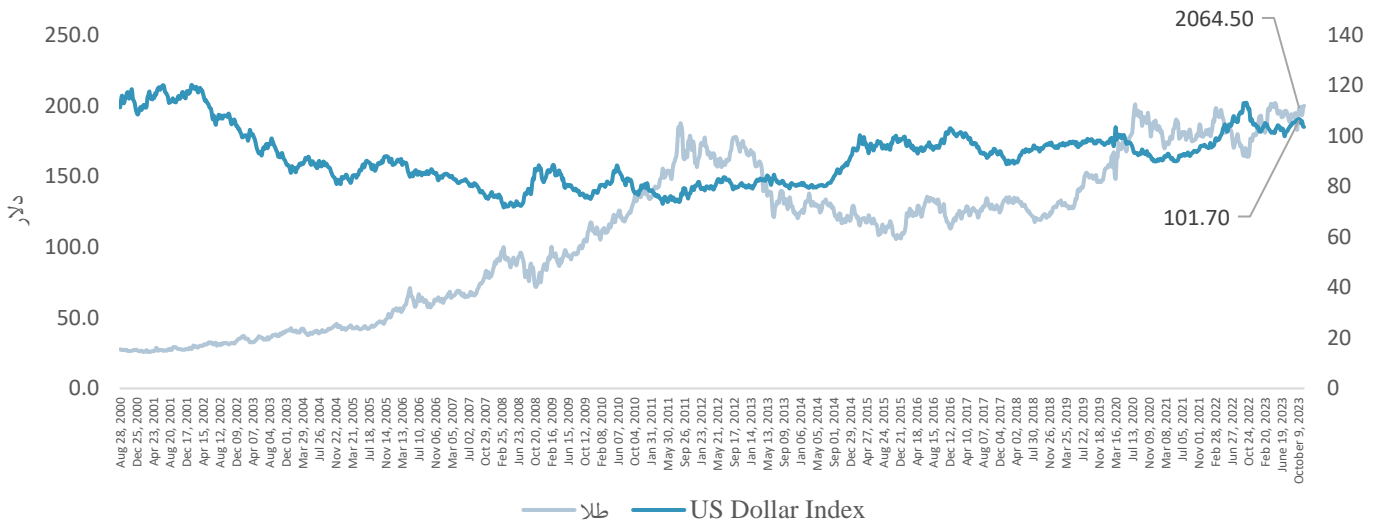
فایننشال تایمز^۲ در گزارشی تحلیلی استدلال می‌کند که در سال آینده حتی اگر امیدواری‌ها به «فرود نرم» تحقق پیدا کند، حداقل سه عامل به فلز زرد کمک خواهند کرد که درخشش خود را حفظ کند. به نظر می‌رسد که بانک‌های مرکزی تصمیم دارند که ذخایر طلای خود را افزایش دهند و به‌ویژه بانک مرکزی چین که ظرفیت این کار را دارد. همچنین سرمایه‌گذاران ممکن است بخواهند سهم فلز زرد در سبد دارایی‌های خود را افزایش دهند تا بتوانند ریسک بالاگرفتن تنش‌های ژئوپلیتیک را پوشش دهند. سال آینده در بسیاری از کشورها انتخابات برگزار خواهد شد و بیش از نیمی از مردم جهان رهبران خود را برمی‌گزینند. نتایج این رقابت‌های سیاسی پتانسیل ایجاد تغییرات سیاستی عمده در کشورهای کلیدی مانند آمریکا، تایوان و مکزیک را دارد. این رای‌گیری‌ها همچنین ممکن است باعث تشدید نااطمینانی‌های ژئوپلیتیک شده و انتظارات برای رشد اقتصادی را به‌طور منفی تحت تاثیر قرار دهد. عدم تحقق امیدها برای وقوع «فرود نرم» و بی‌ثباتی اقتصادی می‌تواند شرایط مساعدی برای رشد قیمت طلا ایجاد کند. با این وجود، خطرات نزولی برای این چشم انداز وجود دارد که یکی از مهم‌ترین عوامل آن ممکن است اشتباه بودن انتظارات بازار در مورد کاهش بسیار بالای نرخ‌های بهره باشد. حتی اگر فدرال رزرو در نیمه اول سال کاهش نرخ را آغاز کند، ممکن است داده‌ها نشان دهند که اقتصاد آنطور که قبلاً تصور می‌شد عملکرد بدی ندارد، بنابراین سیاست‌گذاران ممکن است آنقدر که بازار در حال حاضر نشان می‌دهد مسیر کاهش نرخ را ادامه ندهند. با

¹ Dot Plot

² Financial Times

این حال، برای بقیه سال که سرمایه‌گذاران با واقعیت روبرو می‌شوند، ممکن است شروع به برداشتن مسیر ضمنی خود کنند که می‌تواند برای دلار آمریکا و بازدهی خزانه‌داری مثبت باشد و در نتیجه منجر به اصلاح طلا شود.

شاخص دلار آمریکا و انس جهانی

نفت برنت

برنت که طی ۲۰ روز گذشته روند نزولی داشت و حتی به ۷۲ دلار هم عقب نشینی کرده بود، به دنبال ناآرامی‌های دریای سرخ، مجدداً موفق به عبور از مرز ۸۰ دلار شد. آژانس بین‌المللی انرژی^۲ افزایش سریع‌تر از حد انتظار تقاضای نفت در ۲۰۲۴ را پیش‌بینی کرده است که داده‌ای برای حمایت از قیمت‌ها به شمار می‌رود. اگرچه بهای نفت در هفته‌های اخیر از یک روند نزولی برخوردار بوده، اما برنت با ورود به کانال ۸۰ دلاری، رشد شتابانی را ثبت کرده است که گویی میل به تغییر فاز و تمایل به افزایش قیمت را نشان می‌دهد. هنوز شکاف قابل توجهی بین آژانس بین‌المللی انرژی که نماینده کشورهای صنعتی است و گروه تولیدکننده نفت (اوپک) در مورد چشم‌انداز تقاضای نفت در سال ۲۰۲۴ وجود دارد. دفتر آژانس بین‌المللی انرژی در گزارش ماهانه خود اعلام کرد که مصرف جهانی نفت در سال ۲۰۲۴ به میزان یک میلیون و صد هزار بشکه در روز افزایش خواهد یافت که نسبت به پیش‌بینی قبلی آژانس، ۱۳۰ هزار بشکه در روز افزایش یافته است.

² International Energy Agency (IEA)

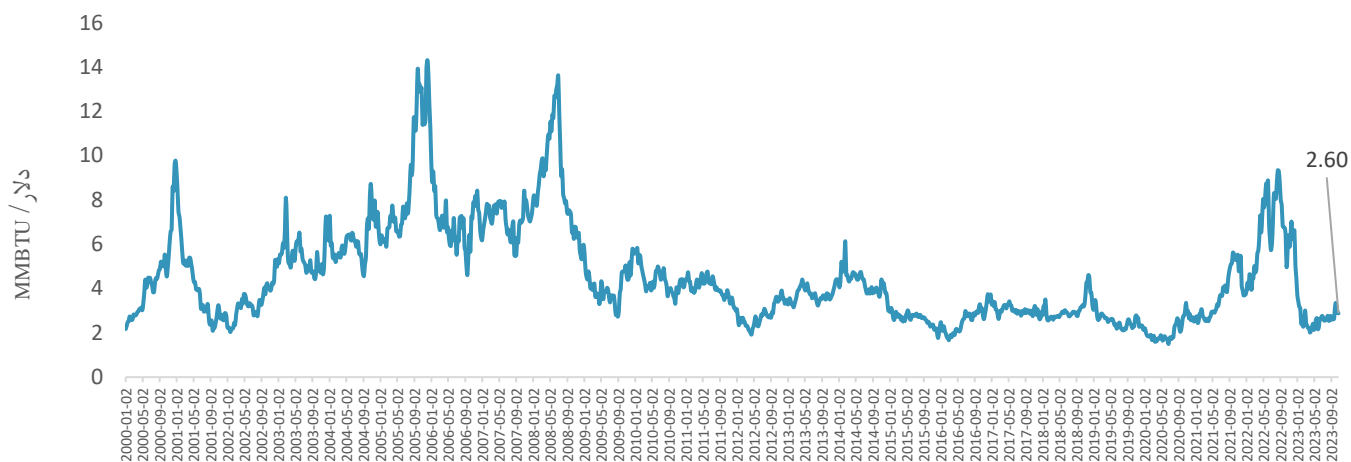
نفت برنت

گاز طبیعی

قیمت گاز طبیعی در ماه گذشته نسبت به ماه قبل با کاهش ۸.۷ درصدی به ۲.۶۰ دلار رسید، با وجود هوای سرد در قاره اروپا و تغییر مسیر چندین کشتی گاز طبیعی مایع (LNG) در روزهای اخیر برای عبور از منطقه دریای سرخ در بحبوحه حملات دریایی حوثی‌ها در یمن قیمت گاز طبیعی با کاهش رو به رو بوده است. گلدمن ساکس اظهار کرد که هر گونه اختلال در حمل و نقل بعید است که تأثیر زیادی بر قیمت نفت خام و LNG داشته باشد زیرا تغییر مسیر کشتی نباید مستقیماً، تولید را تحت تأثیر قرار دهد. با وجود این ارسال محموله‌های LNG حیاتی از قطر به اروپا از طریق دریای سرخ و کانال سوئز ادامه دارد، در تاریخ ۱۷ دسامبر، سطح ذخایر گاز در اتحادیه اروپا به ۸۸.۷ درصد، آلمان ۹۱، فرانسه ۸۷.۳ درصد و ایتالیا ۸۶.۶ درصد رسید. سرمایه‌گذاران نگرانی‌های مربوط به اختلالات حمل و نقل و ترانزیت محموله‌های تجاری در دریای سرخ را نادیده گرفتند و توجه خود را به ذخایر فراوان معطوف کردند. اداره اطلاعات انرژی ایالات متحده (EIA) هفته گذشته اعلام کرد که ایالات متحده با بالاترین ذخیره گاز طبیعی از سال ۲۰۲۰ وارد فصل گرمایش می‌شود. علاوه بر این، ایالات متحده اکنون ۵ درصد بیشتر از میانگین پنج ساله برای ورود به فصل گرمایش زمستانی نسبت به میانگین ۵ سال گذشته و ۷ درصد بیشتر از ۳۱ اکتبر گذشته دارد. ذخایر بالای گاز طبیعی تا حدی نتیجه زمستان ملایم‌تر و تقاضای گرمایش ضعیف‌تر در سال‌های ۲۰۲۲-۲۰۲۳ است که باعث شد در ۱ آوریل ۲۰۲۳، یعنی پایان فصل گرمایش قبلی، ذخایر گاز طبیعی به ۱۸۲۳ میلیارد فوت مکعب برسد. این ۱۹ درصد بیشتر از میانگین کل ایالات متحده در ۱ آوریل پنج سال گذشته بود. سطوح بالای ذخیره‌سازی، افزایش تولید گاز طبیعی و شروع ملایم‌تر فصل گرمایش امسال فشار نزولی را بر قیمت‌های استاندارد گاز طبیعی ایالات متحده در Henry Hub وارد می‌کند.

گاز طبیعی

بازارهای کالایی جهانی

روند تغییرات قیمت کامودیتی‌های مهم در بازارهای جهانی به شرح جدول زیر می‌باشد:

محصولات معدنی

کالا	واحد	قیمت ۳۰ آذر	قیمت ۳۰ آبان	درصد تغییر ماهانه	نماد های تأثیر گذار
مس	دلار/تن	۸۵۹۵	۸۴۳۰	۱.۹٪	فملی، بموتو، فباهنر
روی	دلار/تن	۲۵۴۷	۲۵۶۲	-۰.۵۸٪	فاسمین، فسرب، فروی، فزرین، کیمیا، کاما، فتوسا، کبافق
آلومینیوم	دلار/تن	۲۲۴۴	۲۲۱۸	۱.۱۷٪	فایرا، فنوال
سرب	دلار/تن	۲۰۶۶	۲۲۹۷	-۱۰٪	فاسمین، فسرب، فروی، فرآور، فزرین، کیمیا، فگستر، کاما، فتوسا، کبافق

محصولات پالایشی

کالا	واحد	قیمت ۳۰ آذر	قیمت ۳۰ آبان	درصد تغییر ماهانه	نماد های تأثیر گذار
میعانات گازی (FOB خلیج فارس)	دلار/بشکه	۷۲.۴	۷۱	۱.۹٪	تاپیکو، شاون، نوری، بوعلی
نفتا (FOB خلیج فارس)	دلار/تن	۶۲۲	۶۱۵	۱.۱٪	شپنا، شتران، شبندر، شبریز، سراز، شاون، شاراک
بنزین (FOB خلیج فارس)	دلار/بشکه	۸۷.۷	۸۹	-۱.۴٪	شپنا، شتران، شبندر، شبریز، سراز، شاون
گازوئیل (FOB خلیج فارس)	دلار/بشکه	۹۷.۱	۹۸	-۰.۹۱٪	شپنا، شتران، شبندر، شبریز، سراز، شاون
نفت سفید (FOB خلیج فارس)	دلار/بشکه	۹۹	۹۸	۱٪	شپنا، شتران، شبندر، شبریز، سراز، شاون

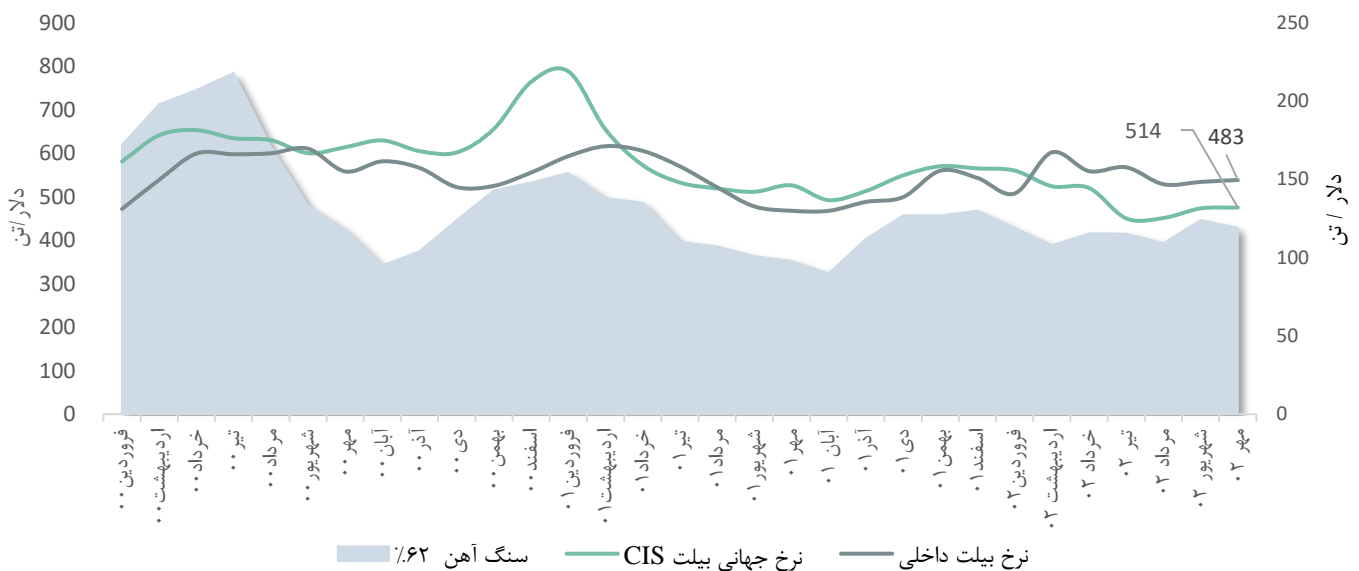
محصولات شیمیایی

نماد های تاثیر گذار	درصد تغییر ماهانه	قیمت ۳۰ آبان	قیمت ۳۰ آذر	واحد	کالا
شغدیر، شپترو	۰٪	۷۶۶	۷۶۶	دلار/تن	PVC (جنوب شرق آسیا)
شصبیر	-۲.۸٪	۱۲۶۶	۱۲۳۰	دلار/تن	ABS (جنوب شرق آسیا)
مارون، آریا، جم، شاراک، شکبیر، پارس	-۱.۰٪	۹۴۱	۸۵۱	دلار/تن	اتیلن (CFR جنوب شرق آسیا)
جم، مارون، شکبیر، شاراک	۰.۶٪	۹۱۶	۹۱۰	دلار/تن	بنزن (CFR چین)
شیراز، زاگرس، شخارک، شفن، شسینا	۲.۴٪	۲۸۶	۲۹۳	دلار/تن	متانول (CFR چین)
شپدیس، شیراز، کرماشا، خراسان، شاروم	-۱۴.۷٪	۳۵۲	۳۰۰	دلار/تن	اوره (خاورمیانه)
جم، شاراک، شکبیر، جم پیلن	-۱.۲٪	۸۵۶	۸۴۵	دلار/تن	پروپیلن (CFR چین)
مارون، شاراک، جم	۰.۲٪	۸۶۰	۸۶۲	دلار/تن	پلی پروپیلن (FOB خلیج فارس)
نوری، شصفها، شفارا	-۳٪	۹۷۶	۹۵۱	دلار/تن	ارتوزایلین (CFR چین)
نوری، شصفها، شگویا	۳٪	۸۲۱	۸۴۶	دلار/تن	تولوئن (CFR چین)

محصولات فلزاتی

کالا	واحد	مرجع قیمت	قیمت ۳۰ آذر	قیمت ۳۰ آبان	درصد تغییرات
زغال سنگ پرمیوم	دلار/تن	CFR چین	۳۳۵	۳۰۸	۹٪
سنگ آهن ۶۲٪	دلار/تن	CFR چین	۱۴۰	۱۳۰	۸٪
آهن قراضه	دلار/تن	CFR ترکیه	۴۲۵	۳۸۶	۱۰٪
بیلت	دلار/تن	FOB خلیج فارس	۴۷۸	۴۶۸	۲٪
بیلت	دلار/تن	FOB CIS	۵۱۴	۴۹۲	۴٪
بیلت	دلار/تن	CFR چین	۴۶۸	۴۵۳	۳٪
اسلب	دلار/تن	FOB خلیج فارس	۴۶۱	۴۷۱	-۲٪
اسلب	دلار/تن	FOB CIS	۵۳۰	۴۶۳	۱۵٪
میلگرد	دلار/تن	FOB چین	۶۰۱	۵۷۱	۵٪
میلگرد	دلار/تن	FOB CIS	۵۵۹	۵۳۳	۵٪
ورق سرد	دلار/تن	FOB چین	۶۵۵	۶۴۵	۲٪
ورق سرد	دلار/تن	FOB CIS	۶۹۰	۶۴۵	۷٪
ورق گرم	دلار/تن	FOB CIS	۶۰۰	۵۶۰	۷٪
ورق گرم	دلار/تن	FOB چین	۵۶۵	۵۵۷	۱٪
ورق گالوانیزه	دلار/تن	FOB چین	۷۰۵	۶۹۰	۲٪
ورق گالوانیزه	دلار/تن	FOB ترکیه	۸۸۵	۷۶۵	۱۶٪
فروسلیس	دلار/تن	FOB چین	۱۲۶۰	۱۲۷۰	-۱٪

قیمت جهانی سنگ آهن در یک ماه گذشته با ۸ درصد رشد از ۱۳۰ دلار به ۱۴۰ دلار رسید. سنگ آهن بهترین فلز صنعتی در سال ۲۰۲۳ بوده است، اما قیمت آن در سه ماهه دوم به دلیل نگرانی‌های پیرامون اقتصاد چین که بزرگترین واردکننده این فلز است، با کاهش شدیدی مواجه شد. با این وجود، مقامات چینی یک سری اقدامات محرک برای بهبود اقتصاد خود اجرا کردند که تأثیر مثبت آن در برخی از مجموعه داده‌های اخیر منعکس شده است. این ممکن است محرک اصلی افزایش قیمت سنگ آهن از ماه آگوست به بعد باشد. علی‌رغم مشکلات بخش املاک چین، واردات سنگ آهن به این کشور در سال ۲۰۲۳ نسبتاً افزایشی بوده است، آمار گمرک کشور چین نشان می‌دهد که بزرگ‌ترین مصرف‌کننده سنگ آهن جهان در ماه گذشته میلادی، ۱۰۲ میلیون و ۷۰۰ هزار تن سنگ آهن وارد کرد که نسبت به ۹۹ میلیون و ۴۰۰ هزار تن در ماه اکتبر افزایش یافته است. واردات سنگ آهن در ماه نوامبر ۲۰۲۳، برای چهارمین ماه متوالی در سطح بالایی باقی ماند و برای پنجمین بار در سال جاری به بالای ۱۰۰ میلیون تن رسید با این حال، در بحبوحه تلاش‌ها برای تقویت بخش املاک چین و برخی نشانه‌ها مبنی بر بهبود این بخش، از طریق افزایش جزئی قیمت مسکن در چین در ماه نوامبر ۲۰۲۳، قیمت سنگ آهن در بازار دوباره افزایش یافت.

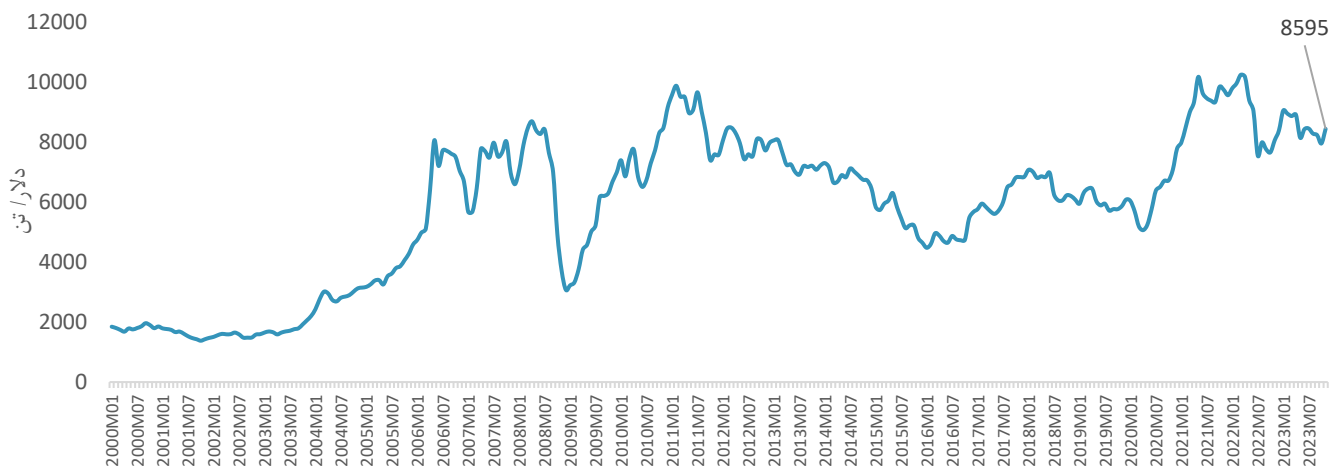

* نرخ دلاری بیلت داخلی با در نظر گرفتن دلار حواله بازار متشکل ارزی محاسبه شده است.
* با توجه به نرخ دلار آزاد که در محدوده‌ی ۵۰۱۲۰ هزار تومان قرار دارد، نرخ دلاری بیلت داخلی ۳۷۶ می‌باشد.

مس

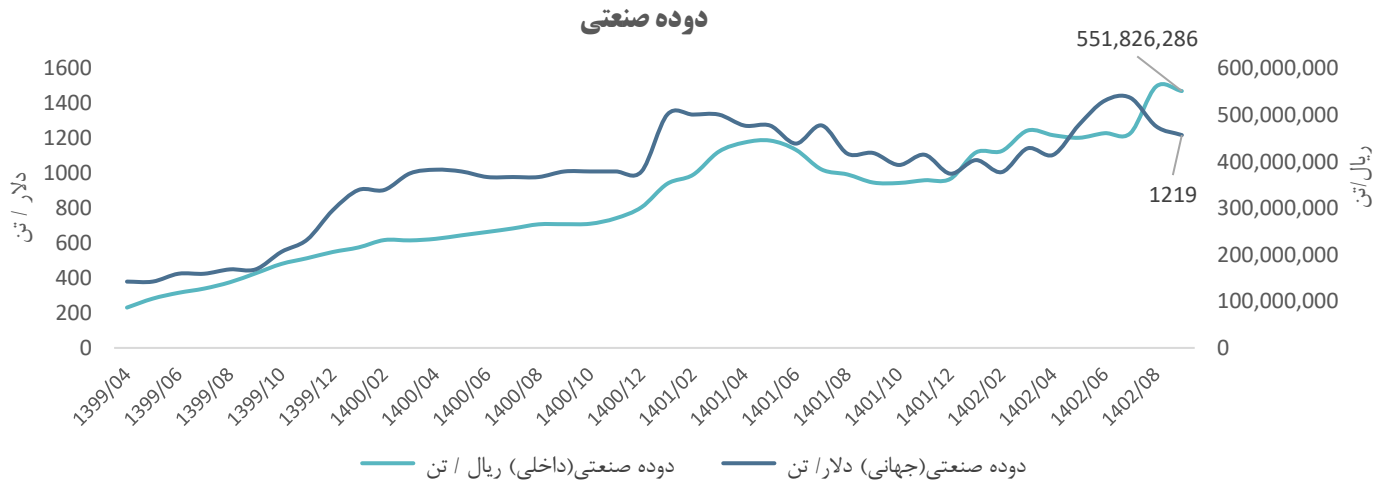
قیمت مس در یک ماه گذشته نسبت به ماه قبل با افزایش ۱.۹ درصدی به ۸۵۹۵ دلار رسید. تقاضای فصلی این محصول یکی از دلایل رشد قیمت مس در هفته های اخیر بود. طبق روال گذشته، این محصول در فصل آخر میلادی با افزایش تقاضا همراه است که در هفته‌ی گذشته شاهد آن بودیم. روند نزولی شاخص دلار و پیش‌بینی‌ها مبنی بر عدم افزایش نرخ بهره توسط فدرال رزرو، سایه‌ی رکود اقتصادی را کم رنگ تر کرده است. همچنین حمایت از اقتصاد چین و داده‌های قابل قبول این کشور به عنوان بزرگترین تولید و مصرف کننده این محصول، در روند صعودی قیمت مس در هفته‌های گذشته تاثیر گذار بوده است. همچنین هفته گذشته دولت پاناما به صورت رسمی به شرکت معدنی فرست کوانتوم دستور داد تا به تمام فعالیت‌های معدن ۱۰ میلیارد دلاری مس خود در این کشور پایان دهد. این در حالی است که این شرکت می‌تواند حدود ۴۰۰ هزار تن مس در سال تولید کند. تحلیلگران گلدمن ساکس از جمله نیکلاس اسنودون معتقدند که کاهش عرضه، تقویت‌کننده این دیدگاه بوده که بازار مس در حال ورود به یک دوره واضح انقباضی است. انتظار برای بازار سست‌تر در کوتاه‌مدت، بر قیمت‌ها در بخش قابل توجهی از سال جاری تاثیر گذاشته است. ذخایر مس حال حاضر در بورس فلزات لندن، از اواسط سال گذشته میلادی به بالاترین سطح خود طی دو سال اخیر رسیده بود اما هم‌اکنون برای سه هفته متوالی حجم این ذخایر عقب‌نشینی کرده است.

مس

دوده صنعتی

با توجه کاهش قیمت نفت برنت، نرخ دوده جهانی در آذرماه همراه با کاهش بود و به ۱۲۱۹ دلار رسید.

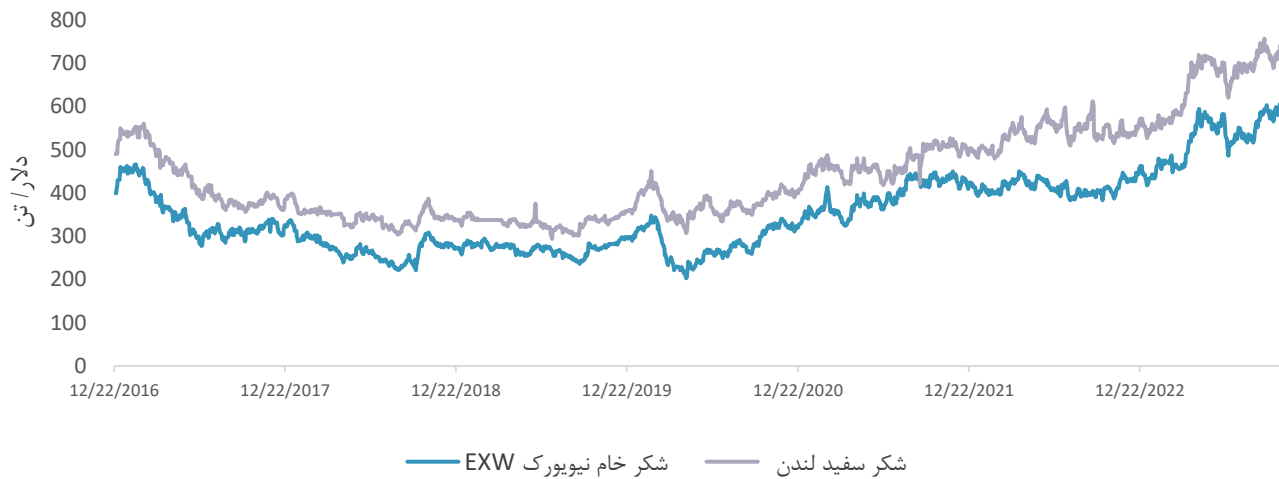
شکر خام

قیمت شکر در پنج هفته گذشته تحت فشار بوده است زیرا برزیل تولید شکر را افزایش داده است. یونیکا^۱ گزارش داد که تولید شکر مرکز-جنوب برزیل ۳۵ درصد سالانه در نیمه دوم نوامبر افزایش یافته است و تولید شکر در سال زراعی ۲۰۲۳-۲۰۲۴ منتهی به نوامبر با ۲۳.۵ درصد افزایش در سال به ۴۰.۸۱۷ میلیون تن رسیده است. در همین حال، برزیل در ماه نوامبر ۳.۷ میلیون متر شکر صادر کرد که رکورد جدیدی را برای این ماه رقم زد. همچنین به دلیل اخبار اخیر مبنی بر اینکه وزارت غذای هند به کارخانه‌های قند محلی دستور داده است که از نیشکر برای تولید اتانول در سال عرضه ۲۰۲۳-۲۰۲۴ استفاده کرده و از افزایش ذخایر شکر خودداری کنند، قیمت شکر افزایش یافت. یک عامل صعودی برای شکر این نگرانی است که الگوی آب و هوایی ال نینو^۲ می‌تواند تولید جهانی شکر را مختل کند. الگوی آب و هوای ال نینو معمولاً باران‌های شدید را به برزیل و خشکسالی به هند آورده و بر تولید محصولات شکر تأثیر منفی می‌گذارد. آخرین باری که ال نینو باعث خشکی محصولات شکر در آسیا شد در سال‌های ۲۰۱۵ و ۲۰۱۶ بود که باعث افزایش قیمت‌ها شد.

^۱ انجمن صنعت نیشکر برزیل، یک سازمان لابی‌گری از تولیدکنندگان سوخت نیشکر و اتانول است. اعضای UNICA مسئول بیش از ۵۰٪ از کل اتانول تولید شده در برزیل و ۶۰٪ از کل تولید شکر هستند.

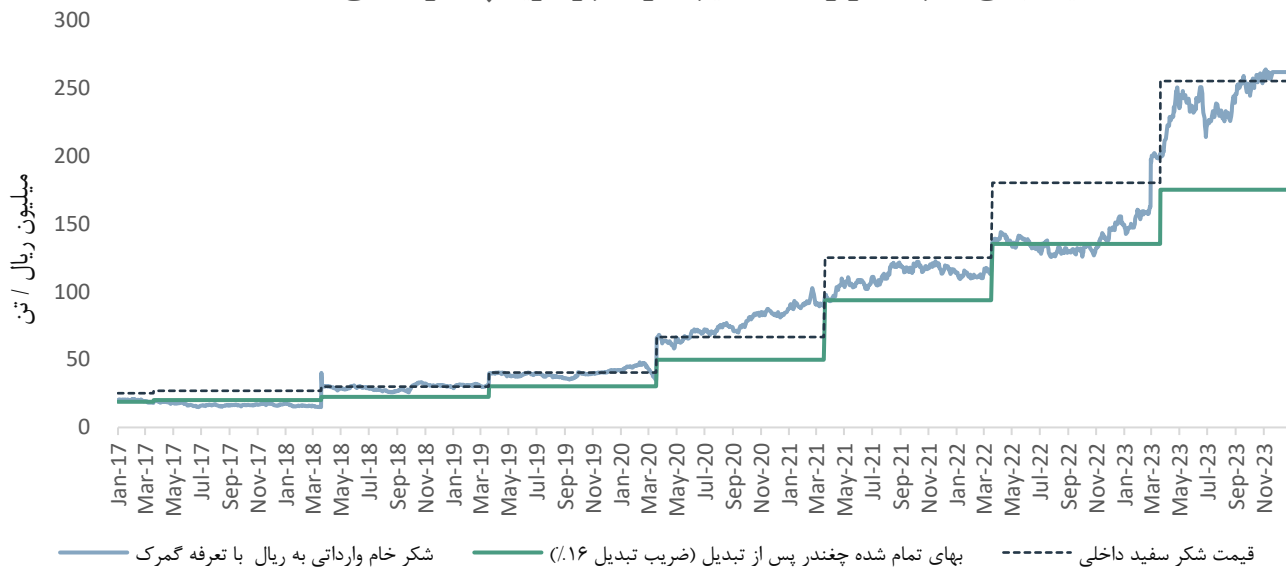
^۲ El Niño

نرخ جهانی شکر خام و شکر سفید

با توجه به نمودار زیر نرخ خرید تضمینی چغندر هر تن ۲۸ میلیون ریال است که با سایر هزینه‌ها به ۱۷۵ میلیون ریال خواهد رسید. همچنین هم‌اکنون بهای تمام شده واردات شکر خام با در نظر گرفتن دلار حواله بازار متشکل ارزی به ازای هر تن تقریباً برابر با ۲۶۲ میلیون ریال می‌باشد.

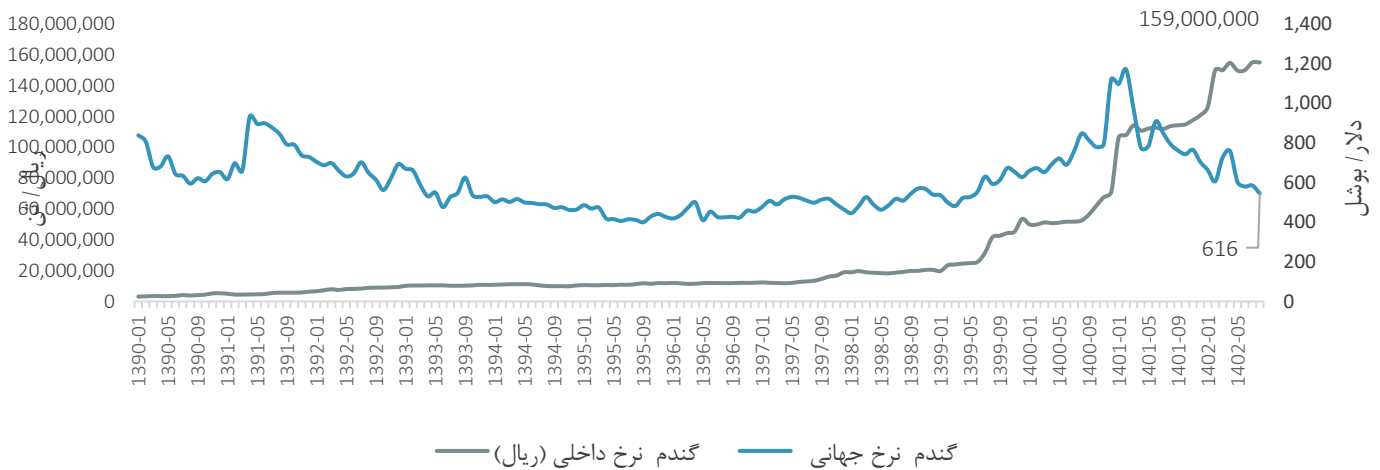
مقایسه بهای تمام شده واردات مستقیم شکر خام و خرید چغندر داخلی

گندم و ذرت

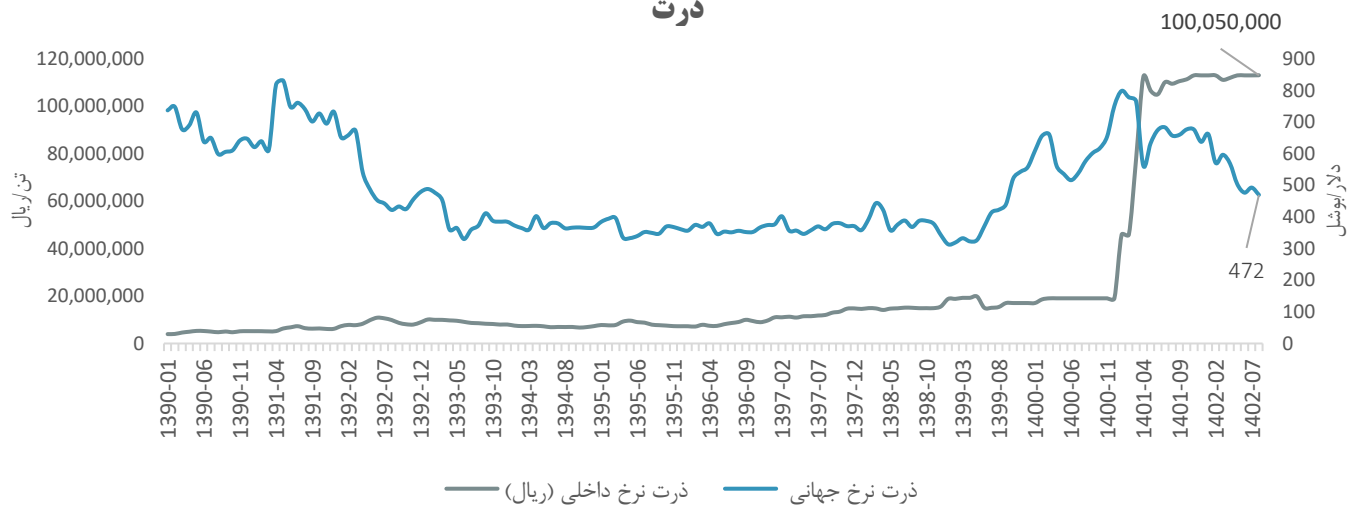
فائو^۱ در آخرین گزارش خود در دسامبر اعلام کرد: قیمت بین‌المللی غلات درشت در ماه نوامبر ۵.۶ درصد کاهش یافت که ناشی از کاهش شدید قیمت ذرت بود و قیمت گندم ۲.۴ درصد کاهش یافت. فائو همچنین در خصوص تولید گندم در روسیه و ترکیه و تولید ذرت ایالات متحده تجدید نظرهای صعودی صورت گرفت، در حالی که پیش‌بینی‌های تولید برای آرژانتین و برزیل تا حدودی کاهش یافت. پیش‌بینی‌های تولید ذرت اتحادیه اروپا و مکزیک نیز نزولی گزارش شد. فائو در گزارش خود با نگاهی به فصل آینده اعلام کرد، کاشت محصول گندم زمستانه ۲۰۲۴ در کشورهای نیمکره شمالی ادامه دارد و با توجه به کاهش قیمت محصولات، تولید در مناطق مختلف ممکن است محدود شود. مصرف کل غلات جهان در سال (۲۰۲۳-۲۴) ۲.۸۱۳ میلیارد تن پیش‌بینی می‌شود که ۱.۱ درصد بیشتر از سال (۲۰۲۲-۲۳) است. پیش‌بینی می‌شود که ذخایر جهانی غلات تا پایان فصل (۲۰۲۳-۲۴) نیز ۲.۷ درصد بالاتر از سطوح اولیه خود باشد و رکورد جدیدی را ثبت کند. بر اساس آخرین پیش‌بینی‌ها، نسبت ذخیره جهانی غلات به مصرف در سال‌های (۲۰۲۳-۲۴) ۳۰.۸ درصد خواهد بود که نشان‌دهنده روند نسبتاً مطلوب عرضه است.

گندم

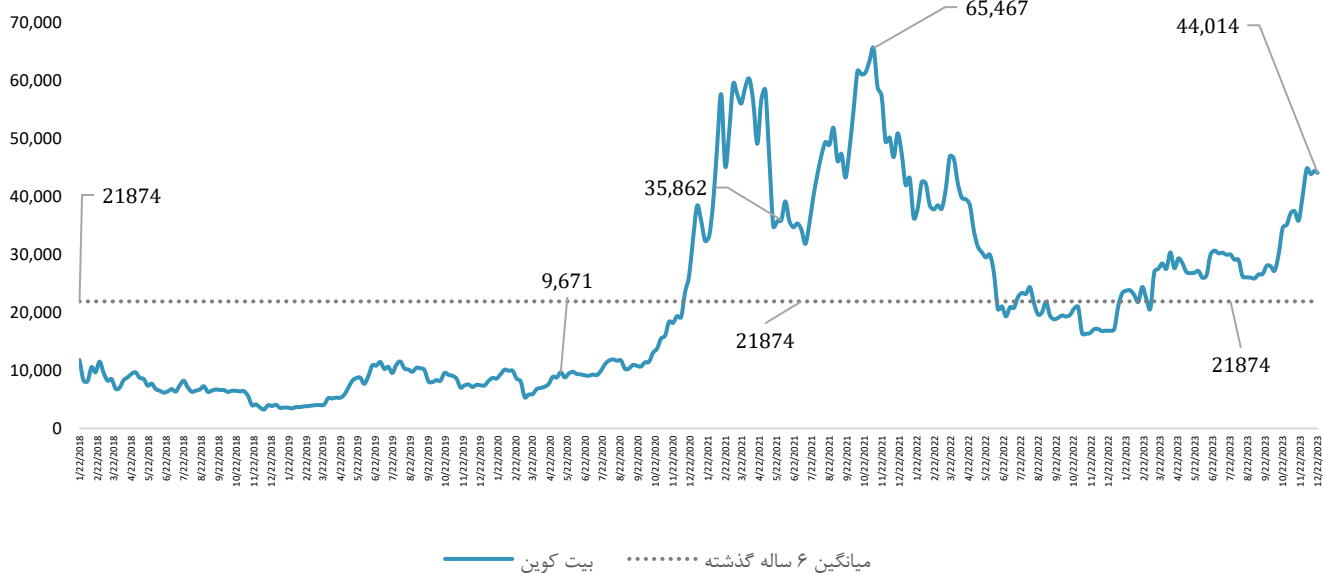
¹ Food and Agriculture Organization of the United Nations (FAO)

ذرت

بیت کوین

BTC/USD

۴. بورس کالا

ارزش معاملات ماهانه محصولات صنعتی بورس کالا

درصد تغییر	قیمت پایانی ۳۰ آبان (ریال / تن)	قیمت پایانی ۲۹ آذر (ریال / تن)	تولید کننده	
۷.۳٪	۱۹۵،۲۴۶،۹۳۹	۲۰۹،۶۵۷،۰۰۰	فولاد خوزستان	تختال
۰.۴٪	۱۸۷،۸۹۱،۸۷۴	۱۸۸،۶۴۴،۰۰۰	فولاد خوزستان	شمش بلوم
۸.۳٪	۱۲۲،۸۶۴،۶۹۶	۱۳۳،۱۷۳،۰۰۰	پارس فولاد سبزواری	آهن اسفنجی
۴.۵٪	۱،۰۱۰،۴۱۰،۸۰۴	۱،۰۵۶،۴۰۰،۰۰۰	کالسیمین	شمش روی
۰.۲۲٪	۴۶،۲۸۱،۴۴۸	۴۶،۳۸۷،۰۰۰	سنگ آهن گهرزمین	گندله سنگ آهن
۰.۸۷٪	۱،۰۶۵،۷۶۷،۵۲۱	۱،۰۷۵،۰۶۱،۰۰۰	آلومینیوم ایران (ایرالکو)	شمش آلومینیوم
۰.۲۸٪	۳،۳۰۵،۰۰۰،۰۰۰	۳،۳۱۴،۳۰۰،۰۰۰	شرکت ملی صنایع مس ایران	مس کاتد

ارزش معاملات ماهانه محصولات پلیمری بورس کالا

درصد تغییر	قیمت پایانی ۳۰ آبان (ریال / تن)	قیمت پایانی ۲۹ آذر (ریال / تن)	تولید کننده	
۱۰.۷٪	۵۴۶،۰۷۶،۵۰۴	۶۰۴،۷۹۶،۰۰۰	پلی پروپیلن جم	پلی پروپیلن شیمیایی
۳.۲٪	۳۴۰،۸۴۴،۲۴۵	۳۵۱،۹۲۲،۰۰۰	پتروشیمی بندرامام	پلی اتیلن سبک فیلم
۰.۱۱٪	۳۳۱،۰۱۳،۵۴۹	۳۳۱،۳۸۸،۰۰۰	پتروشیمی جم	پلی اتیلن سنگین تزریقی
۱.۴٪	۶۲۲،۲۰۹،۰۳۲	۶۳۱،۰۰۰،۰۰۰	پتروشیمی قائد بصیر	اکریلونیتریل بوتادین استایرن (ABS)
-۴.۹٪	۳۱۲،۲۸۹،۲۱۱	۲۹۶،۷۵۶،۰۰۰	پتروشیمی بندرامام	پلی وینیل کلراید (PVC)

ارزش معاملات ماهانه محصولات شیمیایی بورس کالا

درصد تغییر	قیمت پایانی ۳۰ آبان (ریال / تن)	قیمت پایانی ۲۹ آذر (ریال / تن)	تولید کننده	
-۴٪	۳۱۰،۹۶۵،۰۰۰	۲۹۸،۴۳۲،۰۰۰	پتروشیمی بوعلی سینا	بنزن
۶.۲٪	۳۴۷،۳۱۳،۰۰۰	۳۶۹،۱۲۱،۰۰۰	پتروشیمی نوری	ارتوزایلن
-۹.۷٪	۱۲۶،۵۸۷،۸۷۵	۱۱۴۲۳۳،۰۰۰	پتروشیمی کرمانشاه	اوره گرانول
-۱.۵٪	۵۱۳،۶۰۸،۰۰۰	۵۰۵،۷۶۹،۰۰۰	سرمایه گذاری صنایع شیمیایی ایران	الکیل بنزن خطی

ارزش معاملات ماهانه محصولات فرآورده‌های نفتی بورس کالا

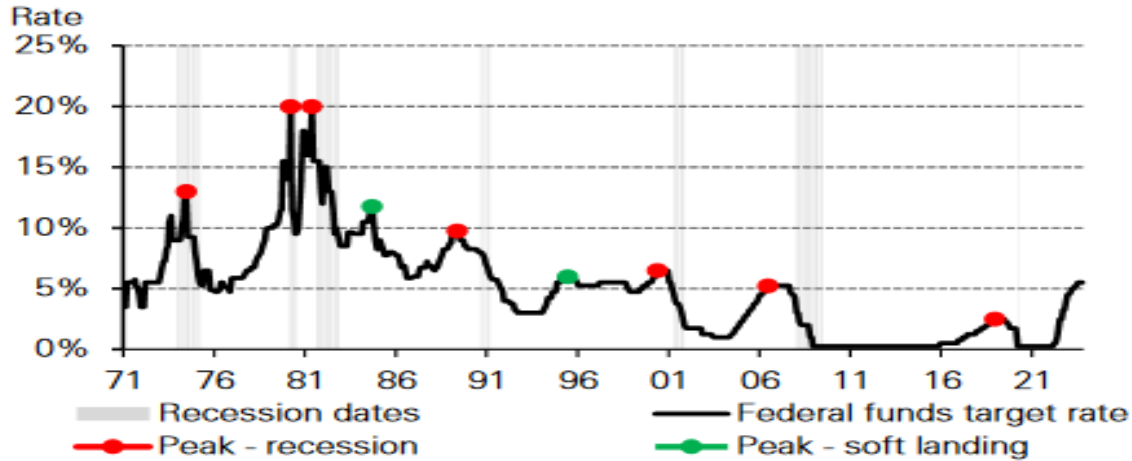
درصد تغییر	قیمت پایانی ۳۰ آبان (ریال / تن)	قیمت پایانی ۲۹ آذر (ریال / تن)	تولید کننده	
-۱۰٪	۲۹۸،۵۳۸،۰۰۰	۲۶۷،۷۱۹،۰۰۰	نفت ایرانول آبادان	روغن پایه SN150
-۲.۸٪	۱۳۰،۵۵۱،۰۰۰	۱۲۶،۸۹۲،۰۰۰	نفت پاسارگاد تهران	قیر خالص
-۱.۵٪	۱۸۴،۴۲۰،۰۰۰	۱۸۱،۵۸۶،۰۰۰	پالایش نفت تهران (تندگویان)	لوبکات سنگین
-۰.۶۷٪	۱۸۷،۵۸۱،۶۶۷	۱۸۶،۳۲۳،۰۰۰	پالایش نفت تهران (تندگویان)	لوبکات سبک
-۶.۲٪	۱۲۰،۱۰۰،۰۰۰	۱۱۲،۶۰۰،۰۰۰	پالایش نفت تهران (تندگویان)	وکیوم باتوم

۵. گزارش تحلیل جامع طلا

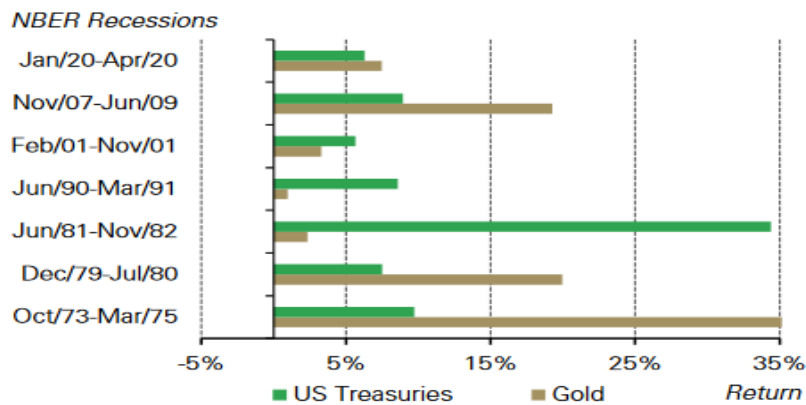
چشم انداز طلای جهانی

در سال ۲۰۲۳ طلای جهانی در اولین هفته از ماه دسامبر رکورد تاریخی را ثبت کرد، این فلز گرانبها پس از بسته شدن کندل ماهانه روی ۲ هزار دلار رکورد جدیدی در طول سال ۲۰۲۳ ثبت کرد. اما این پایان ماجرا نبود و روز دوشنبه در اولین هفته دسامبر در معاملات آغازین بوقت آسیا طلا رکورد تاریخی را ثبت کرد و در قیمت ۲۱۵۰ دلار بازگشایی شد، که در روزهای بعد کمی از هیجان خریدها کاسته شد و مجدد به زیر ۲۱۰۰ دلار عقب نشینی کرد. شایان ذکر است که عمده دلیل این گپ قیمتی افزایش تنش‌ها در دریای سرخ و توقیف کشتی‌های اسرائیلی بود از طرف دیگر پیش بینی کاهش نرخ‌های بهره در آمریکا در آینده نزدیک که به افت شدید شاخص دلار و کاهش نرخ بازده اوراق ۱۰ ساله خزانه در آمریکا منجر شده زمینه افزایش چشمگیر قیمت فلز زرد را فراهم کرد. باور سرمایه‌گذاران این است که بانک مرکزی آمریکا بزودی کاستن از نرخ‌های بهره را شروع می‌کند. با آنکه رییس بانک مرکزی (پاول) گفته است که (در سخنرانی ماه نوامبر)، صحبت درباره کاستن از نرخ‌های بهره زود است اما بازار طلا به این سخن آقای پاول توجه ندارد. برخی معتقدند اینگونه رشد قیمت‌ها منطقی نیست و بازار اصلاح می‌شود. فعلا جو بازار طلا مثبت است و مشخص نیست رشد بازار تا چه وقت ادامه می‌یابد. تنش‌های ژئوپلیتیک در خاورمیانه نیز بر جذابیت طلا افزوده است. در جدیدترین گزارش انجمن طلا پیرامون چشم انداز طلا در سال ۲۰۲۴ عنوان شده است، در سال ۲۰۲۳ طلا قوی بود و فراتر از انتظارات بود و در فضای نرخ بهره بالا، عملکرد بهتری از کالاها، اوراق قرضه و اغلب سهم‌ها داشت. اجماع بازار و تحلیلگران یک فرود نرم را برای نرخ بهره آمریکا در سال ۲۰۲۴ را متصور هستند، از لحاظ تاریخی روند‌های فرود نرم نرخ بهره برای طلا جذابیت خاصی نداشته است، و منجر به بازده متوسط تا کمی منفی می‌شود. هر چند چرخه متفاوت است ولی در کل در دوران رکودهای تاریخی بازده طلا اغلب از بازده اوراق قرضه بالاتر بوده است که در ادامه نمودار تاریخی آن را می‌آوریم، تشدید تنش‌های ژئوپلیتیکی در یک سال انتخاباتی کلیدی برای بسیاری از اقتصادهای بزرگ، همراه با ادامه خرید بانک مرکزی می‌تواند حمایت بیشتری برای طلا فراهم کند.

چشم انداز برخی از موسسات		
موسسه / سال	2024	2025
JPMorgan	2175\$	-
investinghaven	2200\$	2500\$
UBS	2200\$	-

نمودار فوق مبین چرخه‌های کاهش نرخ بهره آمریکا می باشد که پس هر کاهش شاهد رکود اقتصادی هستیم و در نمودار زیر نیز نشان می دهد که در شرایط رکودی طلا بازدهی بالاتر از اوراق قرضه داشته است. شایان ذکر است که در نشست های مقامات فدرال رزرو همچنان بر توقف کاهش نرخ بهره تاکید دارند اما از آنجایی اغلب موسسات رشد اقتصادی را برای سال ۲۰۲۴ کاهش می بینند دولت ها و بانک های مرکزی را وادار به سیاست های انقباضی میکند از همین رو فدرال رزرو امریکا نیز کار دشواری را برای توقف کاهش نرخ بهره خواهد داشت. نرخ بهره فعلی در سطح ۵.۵ درصد می باشد که انتظار برای نرخ بهره ۴ درصدی بین معامله گران وجود دارد همین موضوع محرکی برای رشد طلا در سال ۲۰۲۴ خواهد بود.

نمودار فوق نیز بیانگر بازدهی بیشتر طلا نسبت به اوراق قرضه در شرایط رکودی می باشد، در مجموع در آخرین گزارش انجمن طلای جهانی روند رو به رشدی را برای طلا در سال ۲۰۲۴ متصور هستند. که البته پارامترهای زیادی را مد نظر قرار داده اند که مهمترین آنها تنش های ژئوپلیتیکی و افزایش ذخایر بانک های مرکزی می باشد است.

تغییرات نسبت به فصل مشابه سال قبل (درصد)		Q3'23	Q2'23	Q1'23	Q4'22	Q3'22	Q2'22	Q1'22	Q4'21	Q3'21	عرضه و تقاضای طلا
۲.۳۲	▲	۹۷۱.۱	۹۱۲.۷	۸۶۰.۲	۹۴۶.۷	۹۴۹.۱	۸۸۹.۷	۸۳۹.۴	۹۳۹.۹	۹۲۹.۴	تولید معدن
-	▲	۷.۲	-۱۹.۵	۳۷.۱	-۱۳.۶	-۲۶.۸	۱.۶	۲۵.۷	۱۷.۸	-۱۱.۸	تامین کننده خالص تولید کننده
۷.۶۳	▲	۲۸۸.۸	۳۲۲.۹	۳۱۲.۰	۲۹۰.۷	۲۶۸.۳	۲۸۵.۲	۲۹۵.۹	۲۹۵.۱	۲۹۲.۹	طلای بازیافتی
۶.۴۳	▲	۱۲۶۷.۱	۱۲۱۶.۱	۱۲۰۹.۳	۱۲۲۳.۸	۱۱۹۰.۶	۱۱۷۶.۵	۱۱۶۱.۰	۱۲۵۲.۸	۱۲۱۰.۴	کل عرضه
											تقاضا
-۰.۷۶	▼	۵۷۸.۲	۴۹۲.۸	۵۱۲.۴	۶۰۱.۹	۵۸۲.۶	۴۹۳.۵	۵۱۷.۴	۷۱۹.۵	۵۱۵.۲	ساخت جواهرات
-۱.۸۱	▼	۵۱۶.۲	۴۷۵.۸	۴۷۴.۸	۶۲۸.۵	۵۲۵.۷	۴۶۱.۷	۴۷۴.۶	۷۲۰.۲	۴۷۶.۹	مصرف جواهرات
۸.۹۸	▲	۶۲.۱	۱۷.۰	۳۷.۶	-۲۶.۷	۵۶.۹	۳۱.۸	۴۲.۸	-۰.۶	۳۸.۳	موجودی جواهرات
-۲.۵۹	▼	۷۵.۳	۷۰.۴	۷۰.۱	۷۲.۱	۷۷.۳	۷۸.۳	۸۱.۱	۸۵.۹	۸۳.۴	فن آوری
-۳.۷۲	▼	۶۱.۱	۵۶.۴	۵۶.۱	۵۷.۹	۶۳.۵	۶۴.۳	۶۶.۳	۷۰.۶	۶۹.۰	الکترونیک
۴.۴۳	▲	۱۱.۸	۱۱.۶	۱۱.۶	۱۱.۷	۱۱.۳	۱۱.۴	۱۲.۰	۱۲.۵	۱۱.۶	سایر صنایع
-۵.۹۳	▼	۲.۳	۲.۴	۲.۴	۲.۴	۲.۵	۲.۶	۲.۷	۲.۷	۲.۸	دندانپزشکی
۵۶.۱۶	▲	۱۵۶.۹	۲۵۵.۷	۲۷۴.۳	۲۴۷.۴	۱۰۰.۵	۲۰۹.۳	۵۵۵.۹	۳۰۰.۶	۲۲۹.۲	سرمایه گذاری
-۱۳.۹۵	▼	۲۹۶.۲	۲۷۶.۸	۳۰۳.۰	۳۳۶.۶	۳۴۴.۲	۲۵۷.۶	۲۸۴.۱	۳۲۴.۱	۲۵۹.۰	کل شمش و سکه
-۸.۵۰	▼	۲۰۵.۹	۱۶۳.۸	۱۸۳.۳	۲۲۲.۲	۲۲۵.۱	۱۷۲.۳	۱۸۳.۱	۲۲۴.۳	۱۸۰.۱	میله ها
-۳۶.۳۱	▼	۵۴.۹	۸۷.۲	۹۴.۹	۸۵.۵	۸۶.۲	۶۷.۷	۸۱.۵	۷۰.۸	۵۵.۰	سکه های رسمی
۷.۲۴	▲	۳۵.۴	۲۵.۸	۲۴.۷	۲۸.۹	۳۳.۰	۱۷.۶	۱۹.۵	۲۹.۰	۲۳.۹	مدال/سکه های تقلیدی
-	▲	-۱۳۹.۳	-۲۱.۱	-۲۸.۶	-۸۹.۲	-۲۴۳.۷	-۴۸.۳	۲۷۱.۸	-۲۳.۶	-۲۹.۸	ETF و محصولات مشابه
-۲۶.۵۲	▼	۳۳۷.۱	۱۷۴.۸	۲۸۷.۷	۳۸۲.۱	۴۵۸.۸	۱۵۸.۶	۸۲.۴	۳۴.۳	۹۰.۶	بانک های مرکزی و سایر موسسات
-۵.۸۸	▼	۱۱۴۷.۵	۹۹۳.۷	۱۱۴۴.۵	۱۳۰۳.۵	۱۲۱۹.۲	۹۳۹.۶	۱۲۳۶.۸	۱۱۴۰.۳	۹۱۸.۵	تقاضای طلا
-	▲	۱۱۹.۶	۲۲۲.۴	۶۴.۷	-۷۹.۷	-۲۸.۶	۲۳۶.۹	-۷۵.۸	۱۱۲.۵	۲۹۲.۰	OTC و غیره
۶.۴۳	▲	۱۲۶۷.۱	۱۲۱۶.۱	۱۲۰۹.۳	۱۲۲۳.۸	۱۱۹۰.۶	۱۱۷۶.۵	۱۱۶۱.۰	۱۲۵۲.۸	۱۲۱۰.۴	تقاضای کل
۱۱.۵۴	▲	۱۹۲۸.۵	۱۹۷۵.۹	۱۸۸۹.۹	۱۷۲۵.۹	۱۷۲۸.۹	۱۸۷۰.۶	۱۸۷۷.۲	۱۷۹۵.۳	۱۷۸۹.۵	قیمت طلای LBMA (دلار آمریکا/اونس)

تقاضای طلا در سال های ۲۱-۲۰۲۲ (تن)

Year-on-year % change		2022	2021	سالانه
17.4	▲	4699.0	4001.2	تقاضای جهانی طلا
-1.6	▼	2195.4	2230.3	جواهرات
-6.5	▼	308.7	330.2	تکنولوژی
12.4	▲	1113.0	990.5	سرمایه گذاری
3.6	▲	1222.6	1180.3	شمش و سکه
-	▲	-109.5	-189.7	صندوق های طلا
140.4	▲	1081.9	450.1	بانک های مرکزی

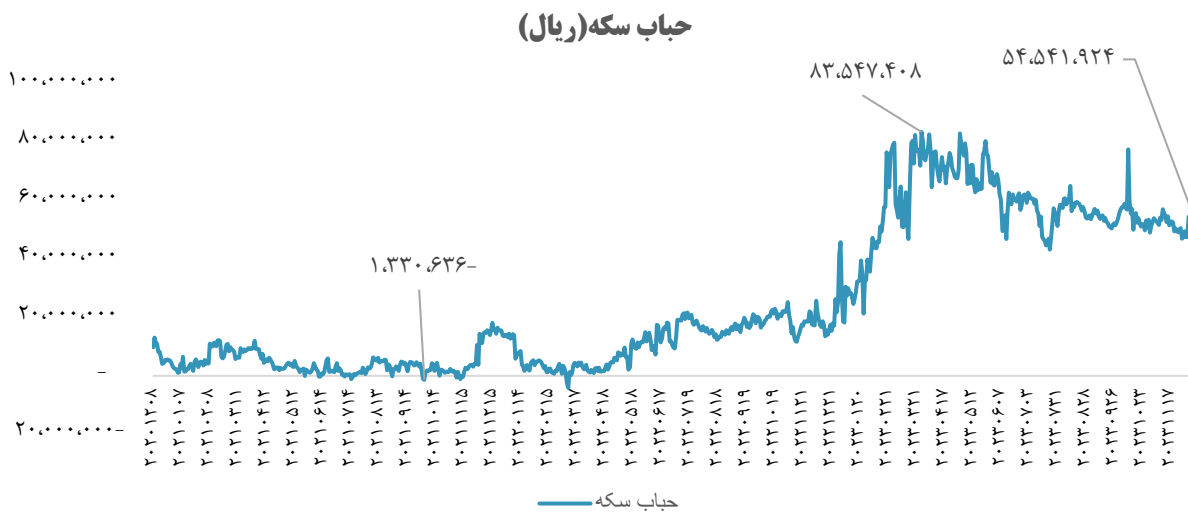
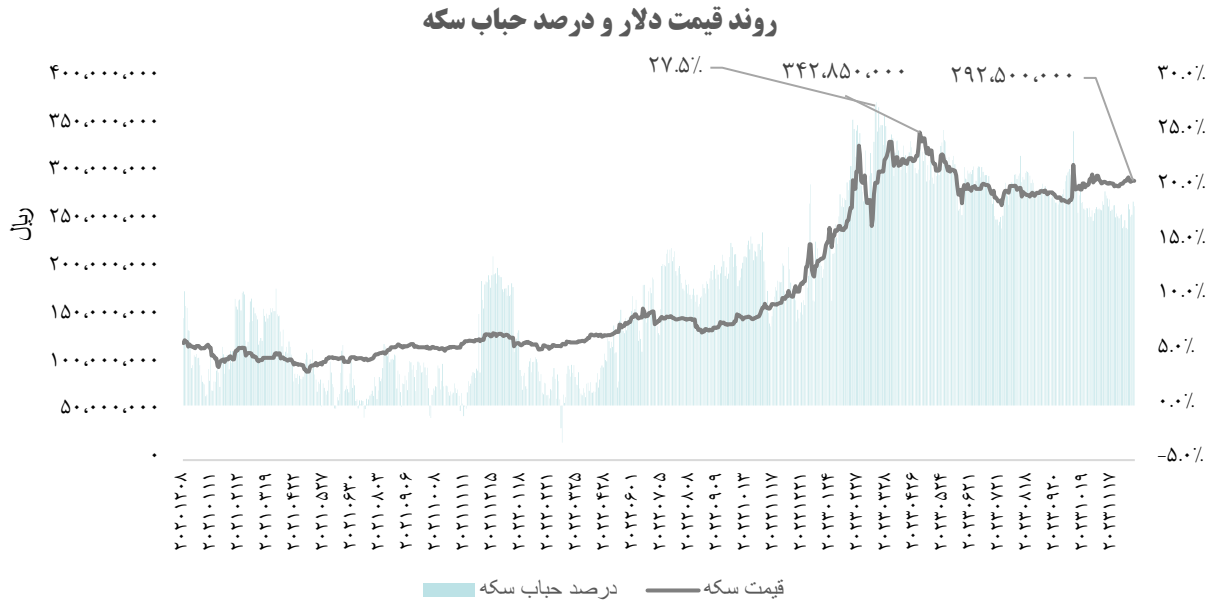
کشورهایی که بیشترین ذخایر طلا را دارند

کشور	تن	درصد رزرو	تاریخ آمار گیری
United States	۸۱۳۳.۴۶	۶۹.۵٪	Oct 2023
Germany	۳۳۵۲.۶۵	۶۸.۶٪	Oct 2023
IMF	۲۸۱۴.۰۴		Oct 2023
Italy	۲۴۵۱.۸۴	۶۵.۸٪	Oct 2023
France	۲۴۳۶.۹۴	۶۷.۱٪	Oct 2023
Russian Federation	۲۳۳۲.۷۴	۲۶.۰٪	Oct 2023
China, P.R.: Mainland	۲۲۱۴.۵۵	۴.۳٪	Oct 2023
Switzerland	۱۰۴۰.۰۰	۸.۱٪	Sep 2023
Japan	۸۴۵.۹۷	۴.۴٪	Oct 2023
India	۸۰۳.۵۸	۸.۷٪	Oct 2023
Netherlands, The	۶۱۲.۴۵	۵۷.۹٪	Oct 2023
ECB	۵۰۶.۵۲	۳۶.۱٪	Oct 2023
Turkey5)	۴۹۷.۵۱	۲۹.۴٪	Nov 2022
Taiwan Province of China	۴۲۳.۶۳	۴.۶٪	Sep 2023
Portugal	۳۸۲.۶۳	۷۲.۴٪	Oct 2023
Uzbekistan, Rep. of	۳۷۳.۲۴	۷۲.۸٪	Oct 2023
Poland, Rep. of	۳۳۹.۹۵	۱۲.۳٪	Oct 2023
Saudi Arabia	۳۲۳.۰۷	۴.۶٪	Aug 2023
United Kingdom	۳۱۰.۲۹	۱۱.۶٪	Oct 2023
Kazakhstan, Rep. of	۳۰۷.۷۴	۵۸.۳٪	Oct 2023

بررسی طلا و سکه و شمش داخلی و روش‌های سرمایه‌گذاری

روش‌های مختلفی برای سرمایه‌گذاری در طلا وجود دارد که به دو دسته روش‌های سرمایه‌گذاری فیزیکی (مستقیم) طلا و روش‌های سرمایه‌گذاری (غیرمستقیم) غیرفیزیکی طلا تقسیم می‌شوند. که در این گزارش به خرید و سرمایه‌گذاری طلا بصورت غیر فیزیکی شامل صندوق‌های طلا، گواهی‌های شمش طلا، ابزارهای مشتقه با پایه سکه طلا خواهیم پرداخت، همچنین عملکرد صورت وضعیت پرتفو صندوق‌ها و میزان حباب هر صندوق را مورد تحلیل و بررسی قرار خواهیم داد.

روند قیمت سکه و درصد حباب سکه در سه سال گذشته

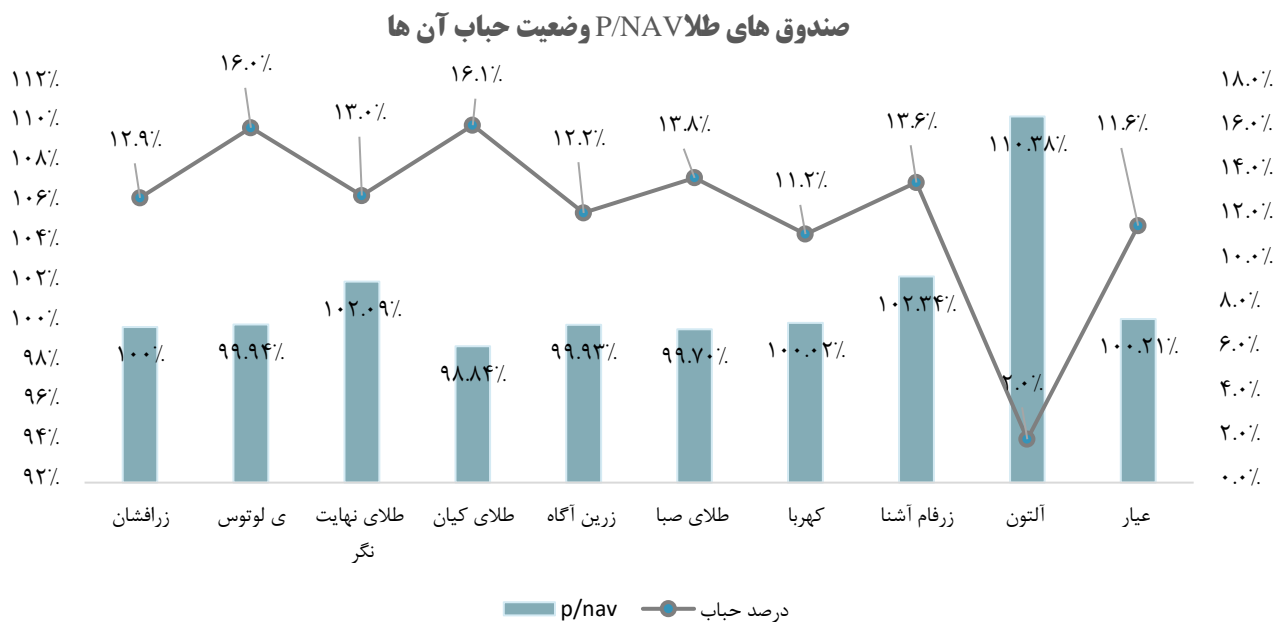

در شرایط فعلی حباب قیمتی سکه طلا در محدوده ۵ میلیون تومان قرار دارد لازم به ذکر است که میانگین حباب از آبانماه سال ۱۳۹۹ تا کنون ۲.۵ میلیون تومان می باشد، در نیمه اول فروردین سال جاری حباب قیمتی سکه به ۸.۳ میلیون تومان رسید و ۲۷ درصد از ارزش سکه ۳۴ میلیون تومانی را حباب تشکیل داده بود، اما در حال حاضر حباب در محدوده ۵ میلیون تومان قرار دارد و گویا قصد پایین آمدن را ندارد با توجه به اینکه شرایط فعلی بازار سکه و طلا در شرایط رکودی و کم تقاضا

قرار دارد اما همچنان چسبندگی حساب به کانال ۵ میلیون تومان وجود ادامه دارد، برای اینکه این حساب تعدیل شود نیاز است که دو متغیر اصلی آن که شامل قیمت دلار داخلی، قیمت جهانی طلا تغییر کند. بعنوان مثال در صورتی که طلای جهانی به رشد خود ادامه دهد و سکه داخلی همچنان در محدوده فعلی باقی بماند می‌توان شاهد کاهش این حساب بود. در طرف دیگر سیاست‌های بسته دولت سبب شده نرخ ارز همچنان به ثبات خود ادامه دهد، اما این موضوع سبب نشده تا عرضه سکه بیشتر شود و به تبع حساب آن تخلیه شود، از طرفی می‌توان این تعبیر را از چسبندگی حساب در محدوده ۵ میلیون تومان داشت که همچنان انتظارات تورمی و رشد سکه وجود دارد، چرا که با وجود حساب ۵ میلیون تومانی حاضر به فروش و عرضه آن نیستند.

تحلیل بررسی صندوق‌های مبتنی بر سکه و شمش طلا

صندوق‌های طلا یکی از پرطرفدارترین ابزارهای سرمایه‌گذاری غیرمستقیم در بازارهای مالی به شمار می‌روند. دلیل این مساله را می‌توان به رشد همیشگی بازار طلا نسبت داد. با این حال در شرایطی که تورم بر اقتصاد جامعه حاکم شده است، برای هرگونه سرمایه‌گذاری باید شناختی کافی در مورد آن کسب کنیم چرا که سرمایه‌گذاری بدون کسب شناخت از بازار، می‌تواند به یک شکست مالی بدل شود. از مهمترین پارامترهایی که باید در انتخاب صندوق‌ها برای سرمایه‌گذاری توجه کرد، ترکیب دارایی‌های آن صندوق و میزان حساب دارایی‌های صندوق می‌باشد که در این گزارش به آن خواهیم پرداخت:

نام صندوق	بازده یک ساله	بازده شش ماهه	بازده ماهانه	کل ارزش خالص دارایی‌ها	ارزش بازار	میانگین حجم معاملات ماهانه (میلیون واحد)	مدیر صندوق
زرافشان	۶۶٪	۰٪	۰٪	۱۰,۴۶۲	۱۰,۴۴۳	۰.۳۴	تامین سرمایه امید
لوتوس	۵۹٪	۰.۱۷٪	۰.۱۸٪	۷,۰۸۱.۹	۷,۰۷۷.۸	۲.۲۳	تامین سرمایه لوتوس پارسین
طلای نهایت نگر	۰٪	-۱.۴۳٪	-۰.۲۳٪	۱۰۳.۹	۱۰۶.۱	۱.۰۰	سبد گردان امید نهایت نگر
طلای کیان	۵۳٪	۰.۲۶٪	۰.۱۲٪	۱,۴۷۵.۶	۱,۴۵۸.۵	۰.۵۵	مشاور سرمایه گذاری پرتو آفتاب کیان
زرین آگاه	۶۳٪	۱.۰۸٪	۰.۱۶٪	۱,۳۷۲.۰	۱,۳۷۱.۰	۴.۷۰	سبدگردان آگاه سهامی خاص
طلای صبا	۵۳٪	۰.۹۵٪	-۰.۰۷٪	۱۳۴.۳	۱۳۳.۹	۰.۹۸	سبدگردان اندیشه صبا
کهربا	۶۸٪	۰.۱۶٪	-۰.۱۵٪	۲,۵۵۵.۴	۲,۵۵۶.۰	۶.۲۳	سبد گردان کاریزما
زرفام آشنا	۶۳٪	۰.۲۹٪	-۰.۰۴٪	۳۱۱.۱	۳۱۸.۴	۰.۳۴	سبدگردان سهم آشنا
آلتون	۰٪	-۲.۳۴٪	-۰.۸۱٪	۲۶۳.۹	۲۹۱.۳	۲.۵۲	سبد گردان آسمان
عیار	۶۳٪	-۰.۷۶٪	-۰.۱۴٪	۴,۷۸۴.۸	۴,۷۹۵.۰	۵.۶۱	سبدگردان مفید

ارقام به میلیارد تومان

کالا	واحد	قیمت	میزان حساب	درصد حساب
دلار	ریال	۵۰۲,۰۰۰	-	-
اونس طلای جهانی	دلار/اونس	۲,۰۲۰	-	-
سکه امامی	ریال	۲۹۳,۵۰۰,۰۰۰	۵۴,۸۳۵,۴۱۵	۱۸.۶۸٪
تمام سکه طرح جدید ۰۳۱۰ صادرات	ریال	۲۹۳,۱۹۵,۰۰۰	۵۴,۵۳۰,۴۱۵	۱۸.۶۰٪
تمام سکه طرح جدید ۰۲۱۱ ملت	ریال	۲۹۳,۷۹۷,۹۰۰	۵۵,۱۳۳,۳۱۵	۱۸.۷۷٪
تمام سکه طرح جدید ۰۳۱۲ رفاه	ریال	۲۹۳,۱۳۰,۵۰۰	۵۴,۴۶۵,۹۱۵	۱۸.۵۸٪
تمام سکه طرح جدید ۰۴۱۱ آینده	ریال	۲۹۲,۸۲۹,۴۰۰	۵۴,۱۶۴,۸۱۵	۱۸.۵۰٪
تمام سکه طرح جدید ۰۴۱۲ سامان	ریال	۲۹۳,۰۸۷,۹۰۰	۵۴,۴۲۳,۳۱۵	۱۸.۵۷٪
گواهی سپرده شمش طلا	ریال	۳۲,۸۳۵,۰۰۰	۲۲۹,۲۱۲	۰.۷۰٪
شمش طلا	ریال	۳۳,۰۰۷,۰۰۰	۴۰۱,۲۱۲	۱.۲۲٪
ارزش ذاتی سکه بر اساس فرمول	ریال	۲۳۸,۶۶۴,۵۸۵	-	-
ارزش ذاتی شمش طلا	ریال	۳۲,۶۰۵,۷۸۸	-	-

جدول فوق محاسبه میزان حباب هر یک از ارقام طلا میباشد که را بر اساس آخرین قیمت روز یعنی ۲۰ آذر ماه سال جاری است.

داده‌های فوق از کدال و سایت بورس و فیپیران گردآوری شده، همچنین صورت وضعیت عملکرد ماهانه صندوق‌های قابل معامله (ETF) مربوط به یک ماه منتهی به آبان ماه می‌باشد، جدول بالا ارزش ذاتی شمش طلا و سکه طلا و گواهی‌های سکه طلا در بورس کالا محاسبه شده است، همچنین میزان حباب هر کدام از کالاها نیز محاسبه شده است و سپس با توجه به حباب هر یک از موارد گفته شده و ترکیب دارایی پرتفو صندوق‌ها، میزان حباب هر صندوق محاسبه شده است و نسبت حباب به ارزش خالص دارایی‌ها نیز محاسبه شده است، در انتخاب نوع صندوق برای سرمایه‌گذاری باید به چند پارامتر توجه کرد، ۱. درصد حباب صندوق ۲. نسبت قیمت بازار صندوق به خالص ارزش دارایی‌ها ۳. ترکیب دارایی‌های صندوق ۴. میزان نقد شوندگی صندوق که بر اساس میانگین حجم معاملات ماهانه میتواند اتکا کرد. با توجه به اینکه حباب گواهی شمش نسبت به حباب گواهی سکه کمتر است لذا برای افراد ریسک‌گریز بهتر است سراغ صندوق‌هایی بروند که بیشتر وزن پرتفو آن‌ها در گواهی شمش طلا می‌باشد، اما این تمام ماجرا نیست و در سمت مقابل مشترکا باید p/nav صندوق را نیز مد نظر قرار داد بطور مثال حدود ۸۹ درصد پرتفو صندوق آلتون به گواهی شمش طلا اختصاص دارد و همین موضوع سبب شده حباب کل پرتفو نسبت به کل خالص ارزش دارایی به ۲ درصد برسد، در سمت مقابل p/nav صندوق بیش از ۱۱۰ درصد است، یعنی ارزش بازار صندوق در بورس ۱۰ درصد بیشتر از دارایی خود است و گزینه جذابی برای سرمایه‌گذاری نمی‌باشد. با توجه به تحلیل و بررسی‌های انجام شده صندوق‌هایی که حدودا ۳۰ الی ۴۰ درصد وزن آنها به گواهی شمش اختصاص دارد عبارتند از صندوق نهایت نگر، صندوق عیار، صندوق کهربا، که گزینه‌های مناسبی برای سرمایه‌گذاری می‌باشند. که اولویت با صندوق‌هایی است که کمترین درصد حباب و p/nav را دارند البته باید این امر را مد نظر قرار داد در شرایطی که تقاضای هیجانی برای خرید در بازار طلا ایجاد شود سکه حباب بیشتری نسبت به شمش خواهد گرفت و همین موضوع امتیاز خوبی برای صندوق‌هایی است که پرتفو آن‌ها عمدتا سکه است، همچنین در بلند مدت ممکن است حباب سکه کاملا تخلیه شود به ارزش ذاتی خود معامله شود و همین موضوع ریسک برای صندوق‌هایی است که پرتفو آن‌ها عمدتا گواهی سکه است، در نهایت باید صندوقی انتخاب شود که ترکیبی از گواهی شمش و سکه در پرتفو آنها وجود دارد. از بین صندوق‌های بررسی شده، مناسبترین آن‌ها مربوط به سه صندوق کهربا، نهایت نگر و عیار می‌باشد. از آنجایی که صندوق کهربا دارای ابزار مشتقه است از این رو گزینه جذابی بشمار می‌رود.

معرفی گواهی شمش بورس کالا با نماد شطلا

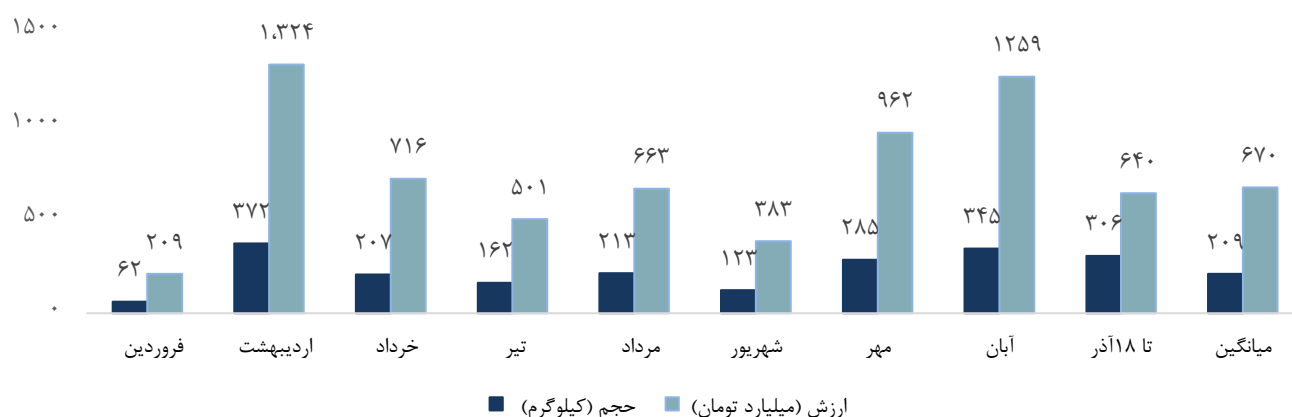
فلز طلا به دلیل دارا بودن قابلیت ذخیره ارزش، همواره به عنوان ابزاری برای سرمایه‌گذاری مطرح بوده است. طلا به عنوان یک دارایی ارزشمند در طول تاریخ با نام‌های گوناگون اشرقی، درهم و دینار شناخته می‌شد. در سال‌های اخیر، از این فلز به عنوان ابزاری برای تنوع دادن سبد دارایی‌ها نیز استفاده شده است. یکی از مهمترین و رایجترین روش‌های سرمایه‌گذاری در این فلز گرانبها سرمایه‌گذاری در شمش طلا است.

شرکت بورس کالای ایران بعد از فراهم کردن معاملات بروی اشکال مختلف طلا، مانند سکه طلا و صندوق‌های سرمایه‌گذاری با پشتوانه طلا در سال‌های اخیر، در اواخر اسفند ماه سال ۱۴۰۱ بستر معاملات گواهی شمش طلا را به منظور تکمیل گروه دارایی‌های فلز طلا ایجاد کرد. لذا سرمایه‌گذاران فلز گرانبه‌های طلا اعم از سرمایه‌گذاران خرد و صندوق‌های سرمایه‌گذاری می‌توانند با خرید و فروش گواهی شمش طلا اقدام به فعالیت در این بازار نمایند و همچنین اقدام به متنوع‌سازی سبد دارایی‌های خود کنند. در اواخر فروردین ماه سال جاری قراردادهای آتی شمش طلا را در بازار مشتقه بورس کالای ایران ره اندازی شد.

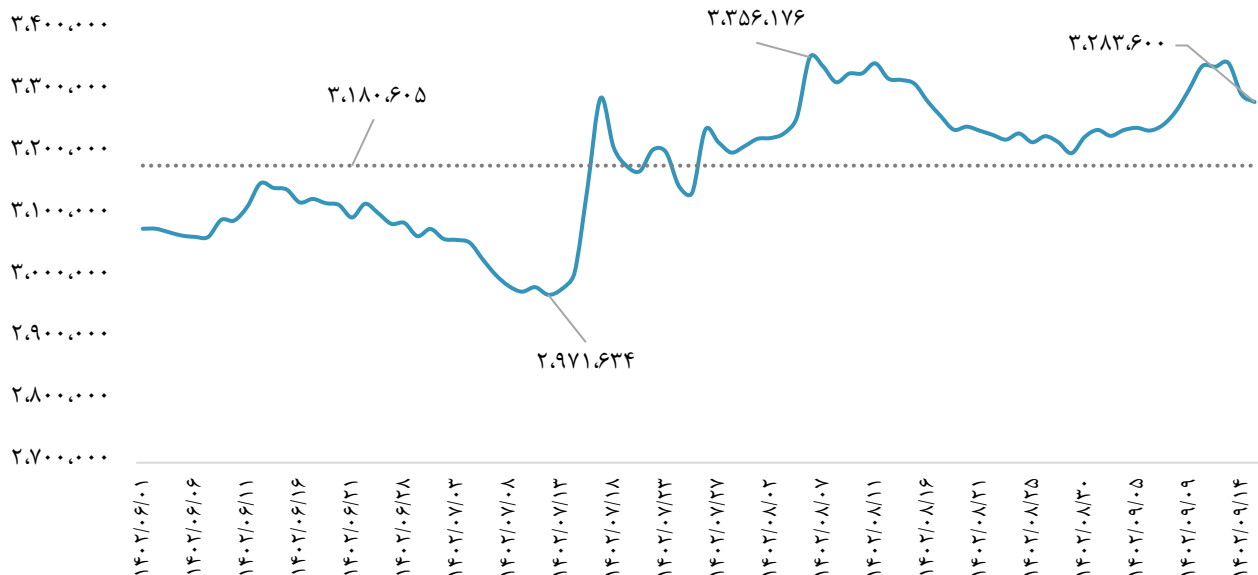
مشخصات گواهی شمش طلای بورس کالا

نماد: معاملات CD\GOB\0001
گواهی: شطلا
عیار شمش طلا: = حداقل ۹۹۵
اندازه گواهی: ۰.۱ گرم (۱۰۰ سوت)
واحد قیمت: ریال به ازای هر ۰.۱ گرم
حداقل تغییر قیمت: ۱۰ ریال برای هر گواهی

حجم و ارزش معاملات گواهی شمش طلای بورس کالا

روند تغییرات قیمت گواهی شمش بورس کالا

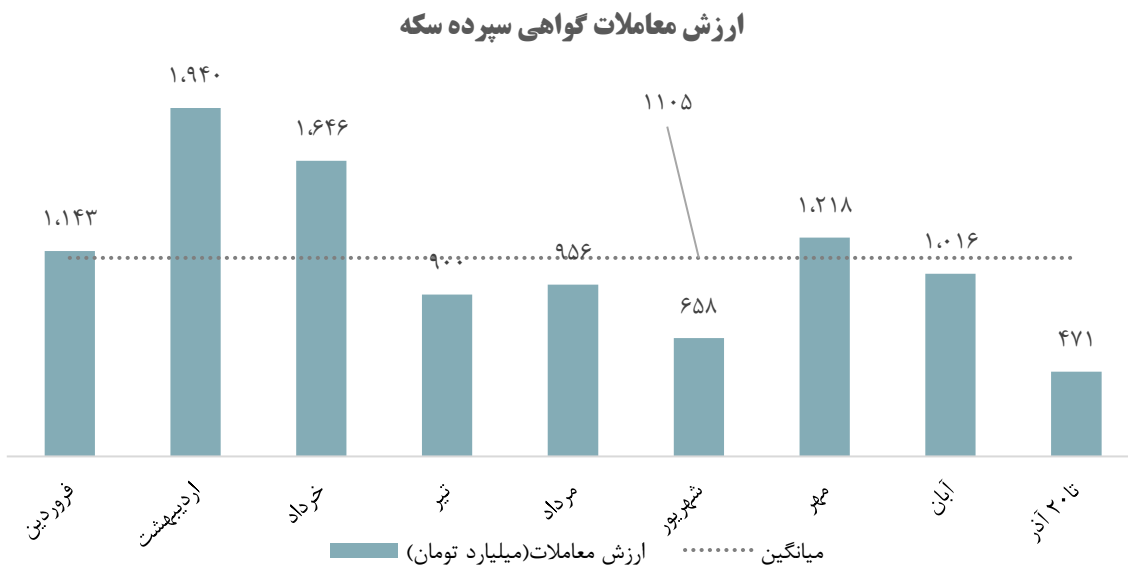
در اواسط مهر ماه با شروع تنش‌های منطقه ای سرمایه‌ها بسمت دارایی‌های امن نظیر طلا سوق پیدا کرد همین موضوع سبب شد تا طلای جهانی جهش محسوسی داشته باشد، طلای داخلی نیز بواسطه رشد نرخ دلار و طلای جهانی رشد محسوسی را تجربه کرد.

همزمان با راه‌اندازی معاملات گواهی سپرده شمش طلا، برخی از شرکت‌های ارائه‌دهنده خدمات‌دهنده برخط (oms) نیز اقدامات لازم جهت راه‌اندازی نسخه آنلاین این معاملات و اخذ مجوزهای مربوطه را آغاز کردند. شرکت‌های تدبیرپرداز و رهپویان پردازش گسترش صحرا نخستین شرکت‌هایی بودند که در این زمینه پیش از سایرین موفق به پیاده‌سازی زیرساخت‌های مربوط به سامانه معاملات برخط و سرویس‌های مورد نیاز آن شدند و ارائه خدمات به شرکت‌های کارگزاری طرف قرارداد خود را آغاز کردند. به این ترتیب در فروردین ماه سال جاری، ۱۴ شرکت کارگزاری و در خرداد ماه نیز برخی دیگر از شرکت‌های کارگزاری، مجوز مربوط به راه‌اندازی معاملات برخط گواهی سپرده شمش طلا را از سازمان بورس و اوراق بهادار دریافت کردند. شرکت‌های کارگزاری پیشرو در ایجاد دسترسی برخط در این معاملات برای مشتریان، کارگزاری‌های آبان، مفید، اندیشه و بینش پیشرو و بانک انصار تحت خدمات شرکت تدبیرپرداز و کارگزاری کاریزما با خدمات شرکت رهپویان پردازش گسترش صحرا بوده‌اند. با توجه به اینکه شمش طلا در مقایسه با سایر کالاهای طلایی حساب کمتری می‌گیرد گزینه مناسبی جهت سرمایه‌گذاری بلندمدت می‌تواند جهت محافظت از ریسک‌های سیستماتیک و تنش‌های منطقه ای می‌تواند بخشی پرتفو اشخاص قرار گیرد. بنظر می‌رسد در شرایط فعلی که حساب گواهی شمش طلا زیر ۳

درصد می‌باشد و در محدوده قیمت‌های جهانی در حال معامله می‌باشد، لذا قیمت‌های فعلی برای خرید مناسب ارزیابی می‌شود.

گواهی سپرده سکه طلای بورس کالا

گواهی سپرده سکه طلا نیز یکی از روش‌های سرمایه‌گذاری بر روی طلا می‌باشد که در جدول ذیل ارزش معاملات آن آورده شده است.

ابزارهای نوین مالی در بخش طلا

در حال حاضر ابزارهای مالی که دارای پایه آن‌ها سکه طلا، گواهی شمش طلا، صندوق‌های قابل معامله مبتنی بر طلا شامل دو ابزار است:

۱- قراردادهای اختیار معاملات

۲- قراردادهای آتی

اختیار معاملات مبتنی بر کالا و صندوق‌های کالایی

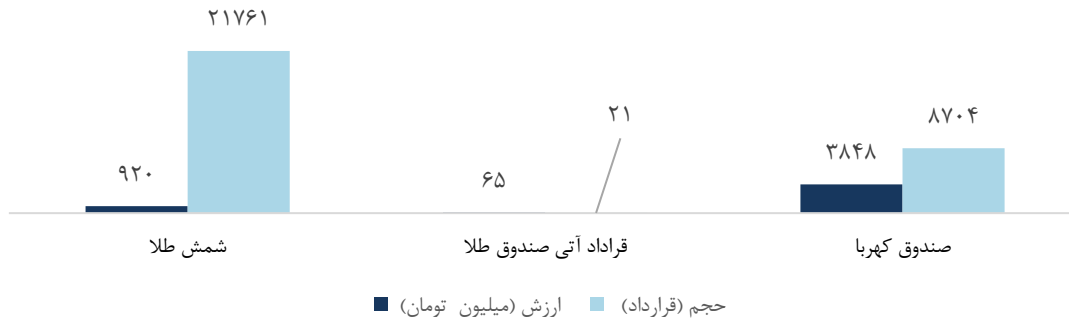
ابتدا به اختیار معاملات شمش طلا می‌پردازیم: به صورت کلی فعالان بازار قراردادهای اختیار معامله شمش طلا را سه دسته پوشش دهندگان ریسک، سفته‌بازان و آربیتراژگران تشکیل می‌دهند.

مشخصات کلی قرارداد اختیار معامله شمش طلا

گواهی سپرده شمش طلا	دارایی پایه
GBMMYYC : (K نمایان کننده قیمت اعمال، MM علامت اختصاری ماه قرارداد و YY سال و C نشان دهنده اختیار خرید می‌باشد)	نماد کالا
GBMMYYPK : (K نمایان کننده قیمت اعمال، MM علامت اختصاری ماه قرارداد و YY سال و P نشان دهنده اختیار فروش می‌باشد)	
۱ گواهی سپرده شمش طلا (معادل ۱۰۰ سوت)	اندازه قرارداد
مضربی از ۱۰۰,۰۰۰ ریال	فاصله قیمت اعمال

حجم معاملات اختیار معاملات بورس کالا با دارایی پایه‌های طلا

حجم و ارزش معاملات اختیار معاملات

نمودار فوق ارزش و حجم معاملات اختیار دارایی پایه طلا هستند که از ابتدای مهر تا ۱۸ آذر انجام شده است.

بررسی تابلو معاملات اختیارات گواهی شمش طلا

مشخصات قرارداد	GBESC02300
قیمت دارایی پایه (ریال)	۳۲۲۹۹۴۰
قیمت اعمال (ریال)	۳۰۰۰۰۰۰
قیمت پرمیوم (ریال)	۵۰۰۰۰۰
تاریخ سر رسید	۱۴۰۲/۱۲/۱۳
سود استراتژی کاورد کال تا سر رسید	۹.۸٪

جدول فوق خلاصه ای از استراتژی کاورد کال بر روی نماد گواهی شمش طلا می‌باشد

بررسی تابلو معاملات اختیارات سکه طلا

از آنجایی که برای سکه طلا فقط یک سر رسید وجود دارد و آن هم دی ماه سال جاری است لذا چندان گزینه جذابی برای خرید یا فروش اختیارات این سر رسید وجود ندارد. اما مزیتی که این قرارداد دارد این است که در صورتی که سرمایه گذار اقدام به خرید گواهی سپرده سکه نماید در مواقعی که بازار طلا هیجان خرید دارد می تواند اقدام به فروش اختیار خرید (call option) سکه خود نماید به اصطلاح کاورد کال نماید، لذا این موضوع مزیتی است نسبت به سایر سرمایه گذاری‌های طلا البته شمش طلا نیز این قابلیت را دارد. نکاتی پیرامون مشخصات قرارداد اختیار سکه: اندازه هر قرارداد معادل یک سکه، سبک اعمال نیز به روش اروپایی یعنی تا روز سر رسید نمیتوان وارد فرآیند تسویه و اعمال شد.

بررسی تابلو معاملات اختیارات صندوق طلای کهربا

با توجه به اینکه این اختیارات دارای کهربا پر معامله می‌باشند لذا می‌توان از استراتژی‌هایی دیگر نیز بهره برد، یا در شرایطی که قیمت‌ها مناسب است و انتظار روند صعودی وجود دارد می‌تواند اقدام به خرید، اختیار خرید (call option) نماید. و در جدول ذیل خلاصه ای از یک استراتژی آورده شده است:

مشخصات قرارداد	KBFA0C25
قیمت داری پایه (ریال)	۲۵۲۰۰
قیمت اعمال (ریال)	۲۵۰۰۰
قیمت پرمیوم (ریال)	۳۰۰۰
تاریخ سر رسید	۱۴۰۳/۰۱/۲۶
سود استراتژی کاورد کال تا سر رسید	۱۲.۶٪

قراردادهای آتی

در قرارداد آتی دو طرف معامله متعهد می‌شوند تا در زمان سر رسید، مقداری از یک کالا با استاندارد تعیین شده را میان یکدیگر مبادله کنند. به بیان دیگر تمامی توافقات در زمان حال، اما معامله در زمان آینده صورت می‌گیرد. فرض کنید قصد دارید ۳ ماه آینده کالایی را خریداری کنید، اما در حال حاضر مبلغ کافی برای خرید آن کالا را ندارید. از طرف دیگر نگران هستید که قیمت کالای مورد نظرتان تا ۳ ماه آینده افزایش داشته باشد و مجبور شوید در آن زمان به قیمت گران‌تری آن را خریداری کنید. از طرف دیگر تصور کنید که اکنون محصولی دارید و می‌خواهید در ۳ ماه آینده آن را بفروشید، اما نگرانید که قیمت آن کاهش یابد. در چنین شرایطی چه راهکاری وجود دارد؟ قرارداد آتی کالا این امکان را برای شما فراهم می‌کند

تا بتوانید کالایی را در حال حاضر با یک قیمت مشخص و برای زمانی معین در آینده، بدون آنکه هزینه آن را در زمان عقد قرارداد بپردازید، خریداری کرده یا بفروشید. لیست قراردادهای آتی بورس کالای ایران در جدول ذیل آورده شده است:

ارزش و تعداد معاملات قراردادهای آتی

تاریخ	ارزش معاملات (میلیارد تومان)	تعداد قرارداد	اندازه هر قرارداد	دارایی پایه
از ۲۰ فروردین سال جاری تا ۲۰ آذر	۱۴۱	۳۵،۷۰۴	یک گرم شمش طلا	۱. شمش طلای خام ۹۹۹ عیار
از ابتدای سال جاری تا ۲۰ آذر	۱۰،۵۷۰	۳۴۶،۲۷۰	۱۰۰۰ واحد صندوق لوتوس	۲. صندوق طلای لوتوس
از ۹ آذر تا ۲۰ آذر	۹	۳،۱۴۴	۱۰۰۰ واحد صندوق کهربا	۳. صندوق طلای کهربا

تابلو معاملات قرارداد آتی شمش طلا

قرارداد آتی شمش طلا: برای دارایی پایه شمش طلای خام پنج قرارداد فعال وجود دارد:

(۱) ۲۸ آذر ۱۴۰۲

(۲) ۱۵ اسفند ۱۴۰۲

(۳) ۳۱ اردیبهشت ۱۴۰۳

(۴) ۳۱ تیر ۱۴۰۳

(۵) ۳۱ شهریور ۱۴۰۳

پر حجم ترین قرارداد مربوط به سر رسید اردیبهشت است، که در تاریخ نگارش این گزارش قیمت تسویه روزانه این قرارداد ۳۸،۵۸۵،۰۰۰ ریال است. وجه تضمین اولیه این قرارداد ۸،۰۰۰،۰۰۰ ریال، که اخطار کال مارجین ۷۰ درصد وجه تضمین اولیه قرار دارد. اندازه هر قرارداد معادل ۱ گرم طلا با عیار ۹۹۹ است. بعبارتی اهرم خرید یا فروش برای این قرارداد حدوداً ۴.۵ می‌باشد. کارمزد معاملات نیز ۰.۰۰۰۶ ارزش قرار داد است، (کارمزد مذکور هم برای خریدار و هم برای فروشنده یکسان می‌باشد. همچنین کارمزد تسویه و تحویل نیز ۰.۰۰۱۴ می‌باشد. گفتنی است که قیمت دارایی نقدی این قرارداد حدوداً ۳،۲۲۳،۰۰۰ ریال است. برای این دارایی پایه ۶ قرارداد فعال وجود دارد:

(۱) ۲۲ آذر ۱۴۰۲

۱۱ بهمن ۱۴۰۲ (۲)

۲۹ فروردین ۱۴۰۳ (۳)

۳۰ خرداد ۱۴۰۳ (۴)

۲۴ مرداد ۱۴۰۳ (۵)

۲۵ مهر ۱۴۰۳ (۶)

پر حجم ترین قرارداد مربوط به سر رسید بهمن ۱۴۰۲ است، که در تاریخ نگارش این گزارش قیمت تسویه روزانه این قرارداد ۱۹۹،۷۶۰ ریال می‌باشد. وجه تضمین اولیه این قرارداد ۵۵۰،۰۰۰،۰۰۰ ریال و اخطار کال مارجین ۷۰ درصد وجه تضمین اولیه است. اندازه هر قرارداد معادل ۱۰۰۰ واحد صندوق طلا لوتوس، بعبارتی اهرم خرید یا فروش برای این قرارداد حدوداً ۳.۶ می‌باشد. کارمزد معاملات نیز ۰.۰۰۰۰۶ ارزش قرار داد می‌باشد (کارمزد مذکور هم برای خریدار و هم برای فروشنده یکسان می‌باشد). همچنین کارمزد تسویه و تحویل نیز ۰.۰۰۱۴ است. کارگزاری‌هایی که مجوز فعالیت در ابزار مشتقه آتی دارند عبارت اند از: ۱. سهم آشنا ۲. آگاه ۳. پیشرو ۴. کارآمد ۵. گنجینه سپهر ۶. مفید شایان ذکر است آمار کارگزاری‌های فعال در زمینه آتی، بصورت تلفنی از پشتیبان آن‌ها سوال شده است. لذا ممکن است کارگزاری‌های دیگری نیز مجوز داشته باشند و در این گزارش نباشد.

وضعیت اشخاص حقوقی بلحاظ مجاز بودن در خرید		
۱۴۰۱/۰۳/۳۱	ممنوع تا اطلاع ثانویه	گواهی سپرده سکه طلا
۱۴۰۲/۰۶/۰۱	مجاز	مشتقات شمش طلا
-	مجاز	واحد‌های صندوق طلا

نتیجه گیری و پیشنهاد

با نگاهی به چشم انداز طلای جهانی که سال ۲۰۲۴ تحت تاثیر چند پارامتر از قبیل افزایش ذخایر بانک های مرکزی، افزایش تنش های ژئوپولیتیک در خاورمیانه و همچنین احتمال کاهش نرخ بهره آمریکا (هم اکنون ۵.۵ درصد است و انتظارات ۴ درصدی وجود دارد) قرار دارد، به نظر می‌رسد روند غالب بر طلای جهانی در سال ۲۰۲۴ احتمالاً روندی صعودی است. طلای داخلی نیز تحت تاثیر دو پارامتر اصلی نرخ ارز و نرخ طلای جهانی می‌باشد از این رو انتظار می‌رود طلای داخلی نیز احتمالاً روندی رو به رشد داشته باشد. با بررسی که روی حساب گواهی شمش طلا، حساب گواهی سپرده سکه طلا، و حساب صندوق‌های مبتنی بر طلا انجام شد، منتج به این شد که گواهی سپرده سکه طلا حساب بیشتری نسبت به گواهی سپرده شمش طلا در

بورس کالا دارد (حباب سکه حدودا ۱۸ درصد و حباب شمش ۱.۲ درصد)، از این جهت گواهی سپرده شمش طلا مناسب سرمایه گذاری می‌باشد. از طرف دیگر در مواقعی که هیجان خرید در بازار طلا وجود دارد سکه بدلیل جذب حباب راحتتر نسبت به شمش، بیشترین رشد قیمت را خواهد داشت. از این رو پیشنهاد می‌شود که سرمایه گذار ترکیبی از گواهی سپرده شمش (که حباب کمتری در شرایط فعلی دارد) و گواهی سپرده سکه در سبد خود داشته باشد و این امر برای اشخاص حقیقی هم اکنون میسر است، اما از خرداد ۱۴۰۱ برای اشخاص حقوقی در خرید گواهی سپرده سکه طلا محدودیت ایجاد شده است و فقط گواهی سپرده شمش برای اشخاص حقوقی مجاز است. لذا با شرایط موجود بهترین گزینه برای اشخاص حقوقی خرید واحدهای صندوق مبتنی بر سپرده شمش طلا و سکه طلا می‌باشد، برای خرید صندوق‌های طلا نیز باید به دو پارامتر P/NAV و حباب داخلی صندوق توجه کرد لذا دو پارامتر مذکور نسبت به سایر صندوق‌ها بالاتر نباشد، لازم به ذکر است محاسبه حباب داخلی صندوق‌ها بر اساس ترکیب پرتفو صندوق‌ها می‌باشد، (بطور مثال صندوقی که وزن بیشتر پرتفو خود را به شمش اختصاص داده است دارای حباب کمتری است اما این تمام ماجرا نیست، چرا که هم اکنون صندوق طلای آلتون ۸۹ درصد پرتفو آن شمش طلا است، حدودا ۲ درصد پرتفو آن حباب دارد که نسبت به سایر صندوق‌ها ۱۰ درصد حباب کمتری دارد، اما در طرف دیگر همین صندوق در بازار بیش از ۱۰ درصد NAV خود در حال معامله است، موضوعی که کاملا از دید بازار مستتر است). در نتیجه باید صندوقی انتخاب شود هر دو پارامتر در حد مطلوب باشد. در میان صندوق‌های بررسی شده مناسب ترین صندوق کهربا می‌باشد، نسبت به سایر صندوق‌ها کمترین حباب و P/NAV را دارد، همچنین ترکیب این صندوق نیز مناسب است، چرا که گواهی سپرده سکه و شمش طلا را به نسبت مناسبی در پرتفو خود دارد (حدودا ۳۸ درصد پرتفو آن به گواهی شمش طلا و حدودا ۶۱ درصد سپرده طلا اختصاص دارد)، از دیگر مزیت صندوق کهربا این است که قراردادهای آپشن اختیار بر روی نماد این صندوق فعال است و از آن می‌شود بعنوان ابزار پوشش ریسک یا استراتژی‌های دیگر بهره برد، با توجه به تحقیقات انجام شده شرکت بورس کالا در شرایطی که بازار داخلی طلا هیجان خرید دارد، احتمال می‌رود سمت خرید حقوقی‌ها را در نمادهای گواهی سپرده شمش و سکه طلا محدود کند، لذا در شرایط فعلی که برای شمش طلا محدودیت وجود ندارد زمان مناسبی جهت خرید می‌باشد. همچنین بر روی نماد گواهی سپرده شمش بورس کالا نیز قرارداد آپشن اختیار فعال است. در نهایت دو گزینه گواهی سپرده شمش طلا و صندوق کهربا با توجه به بررسی‌های انجام شده، در شرایط فعلی برای اشخاص حقوقی مناسب ارزیابی می‌شود. گفتنی است که سرمایه گذاری بر روی طلای فیزیکی بدلیل دشواری در نگهداری آن در وزن‌های بالا چه برای اشخاص حقیقی چه برای اشخاص حقوقی پیشنهاد نمی‌شود. همچنین قیمت طلای فیزیکی از قبیل شمش و سکه تفاوت چندانی با بورس کالا ندارد و عموما هم سطح هستند، چرا که در صورت اختلاف قیمت دو بازار فیزیکی و بورس کالا فرصت‌های آربیتراژی ایجاد می‌شود.